

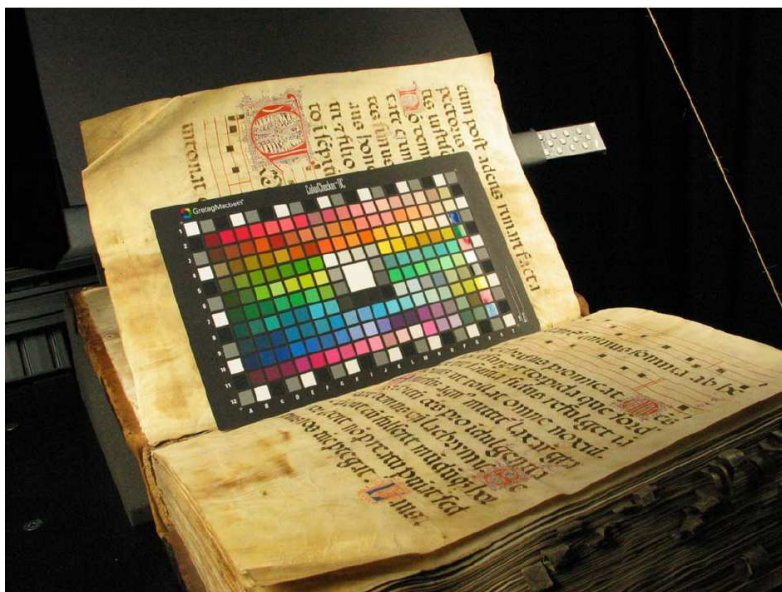
MINISTERSTVO KULTÚRY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Návrh

Stratégia rozvoja fondových a pamäťových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry v rezorte kultúry

(Stratégia na realizáciu prioritnej osi OPIS 2 „Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií
a obnova ich národnej infraštruktúry“)

Bratislava, november 2008

Úvod

Stratégia rozvoja fondových a pamäťových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry v rezorte kultúry

Predkladaný materiál je spracovaný za účelom určenia postupov Ministerstva kultúry Slovenskej republiky (MK SR) a organizácií v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti a vzťahov k subjektom mimo pôsobnosti rezortu kultúry v procese plnenia cieľov definovaných v Operačnom programe pre informatizáciu spoločnosti – II. prioritná os (OPIS II.) „Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry“. Skráteno môžeme materiál pomenovať – „**Stratégia na realizáciu prioritnej osi OPIS 2 „Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry“**“.

Z rozpracovaného Programového vyhlásenia vlády vyplynula úloha č. 6.4. z roku 2007 – spracovanie materiálu - Návrh stratégie uchovávaní a sprístupňovaní digitálneho kultúrneho vedeckého technického a intelektuálneho dedičstva v SR ako súčasť Európskej digitálnej knižnice (od januára 2008 Europeana), ktorá mala byť predložená na poradu vedenia 30.6.2007. Gestorom úlohy bola Sekcia kultúrneho dedičstva. Vzhľadom na pôsobnosť Sekcie medzinárodnej spolupráce (SMS) v oblasti štrukturálnych fondov sa v spracovaní uvedeného materiálu angažovala SMS. Neskôr bola agenda štrukturálnych fondov zaradená do pôsobnosti Sekcie ekonomiky, kde bol vytvorený nový odbor štrukturálnych fondov. Od 1.9.2008 sa vytvorila v organizačnej štruktúre MK SR nová Sekcia štrukturálnych fondov. Termín predloženia materiálu na poradu vedenia bol zmenený na 30.10.2008. Medzičasom bola spracovaním Návrhu stratégie poverená zo strany MK SR – SMS Slovenská národná knižnica, ktorá spracovanie materiálu realizovala ako prioritný projekt v roku 2006, na ktorý jej bolo poskytnutých 700 tis. Sk. Stratégia bola zo strany SNK spracovaná v nadväznosti na aktuálny stupeň poznania východiskových dokumentov a postavenia MK SR ako garanta pre II. prioritnú os OPIS, kde boli premietnuté základné návrhy SNK. Materiál SNK je jedným z východiskových dokumentov tohto návrhu stratégie MK SR v oblasti rozvoja fondových a pamäťových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry v rezorte kultúry. Materiál pripravený zo strany SNK bol spravovaný systémovo, nemohol však navrhovať konkrétne riešenia, ktoré by zohľadňovali aktuálny vývoj, prípadne obmedzenia v oblasti čerpania prostriedkov z OPIS. Vzniknutá situácia bola prerokovaná 30.9.2008 na rade ministra kultúry SR pre informatizáciu a digitalizáciu, kde boli prijaté závery, že prípravu stratégie bude gestovať Sekcia ekonomiky MK SR. Návrh stratégie, okrem materiálu spracovaného zo strany SNK, vychádza predovšetkým z OPIS ako aj ďalších legislatívnych predpisov, materiálov a dokumentov, ktoré sú uvádzané v texte a v poznámkach pod čiarou.

Medzi pamäťové a fondové inštitúcie patria archívy, knižnice, múzeá, galérie, pracoviská na ochranu pamiatkového fondu, špecializované odborné ústavy, špecializované odborné pracoviská v oblasti kultúry, vysoké školy, SAV a vysielateľ zriadený zákonom (§2 ods. 1 písm. a 308/2000 Z. z.). Zaoberajú sa uchovávaním, ochranou a sprístupňovaním kultúrneho a historického obsahu, ktorý spravujú pre účely spoločenského poznania, zaoberajú sa zhromažďovaním, uchovávaním, ochranou a sprístupňovaním poznatkov o kultúrnom dedičstve, o umení a kultúre ako jedinečných informácií a predmetov pre odbornú a laickú verejnosť.

Pamäťové a fondové inštitúcie zohrávajú nezastupiteľnú úlohu pri sprostredkovaní poznatkov pre výchovno-vzdelávací proces, záujmové aktivity občanov, podnikateľský

sektor, verejnú správu a výskumno-vývojové pracoviská ale predovšetkým pre zachovanie kultúrneho dedičstva pre budúce generácie.

Pamäťové a fondové inštitúcie inštitucionálne zabezpečujú ochranu a sprístupňovanie kultúrneho dedičstva cez komplexné siete národných, regionálnych a miestnych pamäťových a fondových inštitúcií, pričom rozhodujúcu úlohu v tomto procese zabezpečujú **národné kultúrne inštitúcie** ako napríklad Slovenská národná knižnica, Slovenské národné múzeum, Slovenská národná galéria, Slovenský národný archív, štátne archívy, Slovenský filmový ústav, Pamiatkový úrad SR, Národné osvetové centrum, STV, SRo ako aj špecializované odborné a vedecké pamäťové a fondové inštitúcie.

V záujme realizácie štrukturálnych zmien v tomto sektore, OPIS prioritná os 2 „*Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry*“, prispieva významným spôsobom k naplneniu cieľov OPIS prioritná os 1 „*Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb*“ ako aj globálneho cieľa OPIS – vytvorenie inkluzívnej informačnej spoločnosti ako prostriedku na rozvoj vysoko výkonnej vedomostnej ekonomiky a k naplneniu zámerov vytvorenia spoločného európskeho informačného priestoru, propagujúceho otvorený a konkurencieschopný vnútorný trh pre služby informačnej spoločnosti a médií, iniciatívy i2010 tým, že umožňuje slovenským pamäťovým inštitúciám plne sprístupniť ich zbierky prostredníctvom informačných a komunikačných technológií (IKT) všetkým zainteresovaným subjektom v celej Európskej únii.

Pamäťové a fondové inštitúcie predstavujú najvýznamnejší zdroj kvalitného digitálneho obsahu, ktorý môže významne zdynamizovať rozvoj celého poznatkového priemyslu a rozvoj e-Governmentu. Úroveň dostupnosti a marketingu kvalitného digitálneho obsahu je v pamäťových a fondových inštitúciách (knižnice, múzeá, galérie, archívy, špecializované inštitúcie a iné) veľmi malá. Je preto potrebné dosiahnuť vysokú mieru prepojenia a sprístupňovania dát a informácií (vo fyzickej alebo digitálnej forme), dlhodobé a bezpečné uloženie dát na rôznych nosičoch a podporiť ich čo najširšiu aplikáciu v oblasti výskumu, vývoja, inovácie, miestneho a regionálneho rozvoja i strategického plánovania na národnej alebo regionálnej úrovni.

Predkladaný návrh stratégie MKSR na realizáciu prioritnej osi OPIS 2 „Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry“ sa priamo netýka regionálnych pamäťových a fondových inštitúcií najmä samosprávou zriadených knižníc, múzeí, galérií, pretože táto problematika je v súlade s celkovou stratégiou OPIS komplementárne riešená prostredníctvom Regionálneho operačného programu, ako opatrenie prioritnej osi č. 3 zameranej na posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov a infraštruktúry turizmu¹ (pozri Programový manuál Regionálneho operačného programu 2007 - 2013, s. 28). Cieľom opatrenia 3.1. je zvýšenie kvality služieb poskytovaných pamäťovými a fondovými inštitúciami na miestnej a regionálnej úrovni prostredníctvom ich rekonštrukcie, rozširovania a modernizácie, vrátane ich vybavenia a revitalizácie významných pamiatkových objektov v súvislosti so zachovaním kultúrneho dedičstva a jeho využitia v kultúrno-poznávacom cestovnom ruchu.

¹ Programový manuál Regionálneho operačného programu 2007 - 2013:
<http://www.nsr.sk/operacne-programy/regionalny-operacny-program/>

Legislatívny rámec

Legislatívny rámec činnosti pamäťových a fondových inštitúcií MKSR je tvorený nasledovnými základnými právnymi normami:

- Uznesenie č.91/2001 k Deklarácii Národnej rady Slovenskej republiky o ochrane kultúrneho dedičstva
- **Zákon č. 115/1998 Z. z.** o múzeách a galériách a o ochrane predmetov múzejnej hodnoty a galerijnej hodnoty v znení neskorších predpisov
- **Zákon č. 343/2007 Z. z.** o podmienkach evidencie, verejného šírenia a uchovávanía audiovizuálnych diel, multimediálnych diel a zvukových záznamov umeleckých výkonov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (audiovizuálny zákon) (uverejnené v Zbierke zákonov čiastka 149, s. 2316)
- **Zákon č. 535/2003 Z. z.** , ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 212/1997 Z. z. o povinných výtlačkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel v znení zákona č. 182/2000 Z. z. a o zmene a doplnení zákona č. 81/1966 Zb. o periodickej tlači a o ostatných hromadných informačných prostriedkoch v znení neskorších predpisov
- **Zákon č. 49/2002 Z. z.** o ochrane pamiatkového fondu v znení zákona č. 479/2005 Z. z.
- **Zákon č. 183/2000 Z. z.** o knižniciach, o doplnení zákona SNR č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti a o zmene a doplnení zákona č. 68/1997 Z. z. o Matici slovenskej v znení neskorších predpisov
- **Zákon NR SR č. 395/2002 Z. z.** o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- **Zákon č. 618/2003 Z. z.** o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- **Zákon č. 220/2007 Z. z.** o digitálnom vysielaní

Stratégia OPIS

Východiskami predkladaného návrhu stratégie rozvoja pamäťových a fondových inštitúcií je predovšetkým celková stratégia *Operačného programu informatizácie spoločnosti na roky 2007-2013*², ktorý nadväzuje na kľúčové politiky a strategické dokumenty Spoločenstva, najmä na strategické usmernenia Spoločenstva, Lisabonskú stratégiu, iniciatívu i2010 – Európska informačná spoločnosť 2010, ako aj ďalšie strategické dokumenty SR a EÚ. OPIS je referenčným dokumentom schválený uznesením vlády č. 1004/2006 a rozhodnutím Európskej komisie 17.8.2007, na základe ktorého bude poskytovaná podpora pre všetky projekty informatizácie spoločnosti zo zdrojov ERDF.

Tabuľka 1 : Stratégiu OPIS vytvárajú 4 prioritné osi a 7 opatrení:

- prioritná Opatrenie os*
1. Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb
 - 1.1 Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb na centrálnej úrovni
 - 1.2 Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb na miestnej a regionálnej úrovni
 2. **Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry**
 - 2.1 **Zlepšenie systémov získavania, spracovania a ochrany obsahu zo zdrojov pamäťových a fondových inštitúcií**
 - 2.2 **Digitalizácia obsahu pamäťových a fondových inštitúcií, archivovanie a sprístupňovanie digitálnych dát**
 3. Zvýšenie prístupnosti k širokopásmovému internetu
 - 3.1 Rozvoj a podpora trvalo udržateľného využívania infraštruktúry širokopásmového prístupu
 4. Technická pomoc
 - 4.1 Technická pomoc pre RO OPIS
 - 4.2 Technická pomoc SORO OPIS

Návrh stratégie MKSR na realizáciu prioritnej osi OPIS 2 „Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry“ vychádza z integračného konceptu, ktorý je postavený na komplexnej analýze stavu informatizácie na Slovensku.

Analýza stavu informatizácie na Slovensku, ktorá sa nachádza v schválenom Operačnom programe informatizácie spoločnosti poukazuje na hlavné nedostatky informatizácie, ktoré sa vzťahujú aj na informatizáciu pamäťových a fondových inštitúcií.

V rámci OPIS sa v súlade s Národným strategickým referenčným rámcom 2007 – 2013 uvádza rešpektovanie štyroch **horizontálnych aktivít**, medzi nimi – **marginalizované**

² *Operačný program Informatizácia spoločnosti (2007)*. NSRR SR 2007-2013. Bratislava : Úrad vlády Slovenskej republiky ; Podpredseda vlády Slovenskej republiky pre vedomostnú spoločnosť, európske záležitosti, ľudské práva a menšiny, 17. september 2007. Dostupné na: <http://www.roopis.vlada.gov.sk/data/files/3293.pdf>

rómske komunity (MRK), cieľom ktorej je zvýšiť zamestnanosť, vzdelanostnú úroveň príslušníkov MRK a zlepšenie ich životných podmienok. V zmysle Programového manuálu OPIS je podpora marginalizovaných rómskych komunít prostredníctvom štrukturálnych fondov Európskej únie v programovom období 2007- 2013 zameraná hlavne na štyri prioritné oblasti: vzdelávanie, zamestnanosť, zdravie a bývanie a na tri vzájomne súvisiace problémové okruhy: chudoba, diskriminácia a rodová rovnosť. Z pozície Riadiaceho orgánu (Úrad vlády SR) bolo realizované opatrenie formou Exchange letter na Európsku komisiu, v nadväznosti na ktorý EK potvrdila, že OPIS nemusí byť nástrojom pre riešenie predmetnej horizontálnej aktivity, čo pre formulovanie stratégie MK SR na realizáciu OPIS prioritnej osi II. znamená, že finančné zdroje OPIS II. je možné prioritne využiť pre plnenie cieľov a zabezpečenie rámcových aktivít opatrení prioritnej osi II. OPIS. Z uvedeného vyplýva, že projekt multifunkčného knižnično-informačného centra, na základe ktorého sa bude realizovať výstavba depozitov Štátnej vedeckej knižnice v Prešove a dokumentačno-informačného centra rómskej kultúry ako odborného pracoviska je možné realizovať z iných zdrojov, konkrétne zo zdrojov štátneho rozpočtu. Predbežný rozpočet na výstavbu nového objektu je stanovený na základe stavebného zámeru vo výške cca 870 mil. Sk bez DPH. Príprava projektovej dokumentácie na výstavbu depozitov ŠVK v Prešove už začala, a vzhľadom k tomu, že zdrojové krytie zo štátneho rozpočtu nie je garantované, je potrebné predbežne uvažovať s čiastočným finančným krytím z OPIS II. Je však potrebné zdôrazniť, že výstavba depozitov ŠVK nijako neovplyvňuje plnenie cieľov OPIS II. – indikátorov pokroku, ktoré sú záväzné, pritom ide o projekt, ktorý by potenciálne odčerpával finančné zdroje z OPIS II. Financovanie výstavby depozitov ŠVK z Regionálneho operačného programu nie je možné, pretože oprávneným prijímateľom je ústredný orgán štátnej správy ako zriaďovateľ múzeí podľa zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákona č. 115/1998 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov muzeálnej hodnoty v znení neskorších predpisov.

Stratégia na realizáciu prioritnej osi OPIS II. „Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry“

Návrh stratégie MK SR na realizáciu prioritnej osi OPIS II. vychádza zo základných cieľov a zamerania Prioritnej osi „Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry“ (ďalej aj Stratégia MK SR). Tento návrh predpokladá, že budeme akceptovať to, čo je dané v OPIS a vyvarujeme sa tlaku na úpravy a modifikácie operačného programu, čo by viedlo k oddialeniu alebo zmareniu možnosti na získanie a efektívne využitie už alokovaných finančných zdrojov.

Východiskový stav

Pod poznatkami v kontexte pamäťových a fondových inštitúcií môžeme rozumieť hmotné, nehmotné, hnutelné a nehmotné hodnoty spravované pamäťovými a fondovými inštitúciami, zbierkové predmety a obrazom, zvukom, písmom, tlačou alebo ináč zaznamenané informácie, ktoré zhromažďujú, uchovávajú a spracúvajú.

Pamäťové a fondové inštitúcie pracujú s poznatkami v nasledovnom reťazci: získavanie poznatkov ► spracovanie poznatkov ► systém ochrany poznatkov ► prezentácia ► sprístupňovanie poznatkov ► ďalšie spracovanie a využitie poznatkov.

V súčasnosti možno konštatovať, že väčšina pamäťových a fondových inštitúcií má nevyhovujúce podmienky na správu a ochranu poznatkov, kvôli čomu boli založené.

Majú len minimálne prostriedky a technológie na digitalizáciu a archiváciu digitálneho obsahu.

Výrobou vysokokvalitných digitálnych obrazov dostupných elektronicky sa redukuje opotrebovanie krehkých a ľahko poškoditeľných dokumentov a predmetov. Digitalizácia môže pomôcť pri uchovávaní vzácnych materiálov a pri manipulácii s nimi napríklad cez digitálne pracovné katalógy a evidencie a pod. V neposlednom rade bude slúžiť ako nástroj na identifikáciu predmetu v prípade odcudzenia, alebo ako vzorový objekt v prípade poškodenia prípadne úplného zničenia predmetu. Cieľom digitalizácie sú lepšie služby kultúrnych, informačných a vzdelávacích entít a nie náhrada originálov. Digitálne súbory nepodliehajú starnutiu. Slúžia na zvýšenie prístupu k zbierkam pomocou virtuálnej – elektronickej podoby. Pokiaľ nie sú spoľahlivo vyriešené technické otázky dlhodobého archivovania digitálnych materiálov, je treba zabezpečiť, aby bolo zabezpečené ich udržiavanie a pravidelne prevádzanie do nových formátov, čo sa v súčasnosti parciálne deje, napríklad formou systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR. Podobným riešením bude technologický projekt pre účely konzervátorských a reštaurátorských pracovísk pre odborné ošetrenie, konzervovanie a reštaurovanie predmetov a špecializovaných fondov, tzv. masová deacidifikácia lignocelulóзовých nosičov informácií, čo musí z technologického hľadiska a z dôvodu záchrany takýchto historických dokumentov predchádzať samotnej digitalizácii, čo je napokon aj jednou z rámcových aktivít opatrení OPIS II.

Digitálne kópie nemôžu byť náhradou originálu, ale sú jedinou možnosťou trvalého zachovania obsahu. O originálne dokumenty a artefakty je potrebné starať sa aj po digitalizácii. Napriek tomu analógové materiály aj pri najdokonalejšej starostlivosti podliehajú starnutiu, čím sa stále viac sťažuje ich sprístupňovanie. Digitalizáciou zbierok môžu inštitúcie v oblasti kultúrneho dedičstva sprístupniť informácie širokej verejnosti, ktoré boli predtým dostupné len vybranej skupine odborníkov.

Stav informatizácie kultúry je v súčasnosti vo všeobecnosti nedostatočný. V oblasti kultúry vzniklo niekoľko nosných informačných systémov ako napr. KIS3G, CEMUZ, AISOP, CEDVU. Významným krokom bola iniciatíva MK SR pre vytvorenie Digitálneho informačného systému MK SR, ktorý umožní prepojiť existujúce informačné systémy a tým aj zbierky kultúrnych objektov v pamäťových inštitúciách v rezortu kultúry. Ich komplexnejšie využitie však vyžaduje komplexnú koordináciu procesov v oblasti štandardizácie, interoperability heterogénnych systémom a digitalizácie na medzirezortnej úrovni.

Na zlepšenie koordinácie týchto procesov vznikla na začiatku roka 2006 na pôde MK SR Rada ministra kultúry pre informatizáciu kultúry, na ktorej bol prerokovaný a schválený aj strategický rámec informatizácie kultúry, ako rámcový východiskový popis ďalšieho smerovania rozvoja informatizácie v oblasti kultúry. Od tohto obdobia boli spracované a schválené strategické dokumenty, ktoré sa týkajú OPIS a súčasne prišlo v tomto roku 2008 k zmene Rady ministra kultúry pre informatizáciu kultúry na Radu ministra kultúry SR pre informatizáciu a digitalizáciu, ktorá pracuje v nadväznosti na nový štatút a východiskové dokumenty tak ako sú uvedené v tomto materiáli.

Nakoľko stratégia v oblasti pamäťových a fondových inštitúcií a jej implementácia je postavená na komplexnej analýze dostupného obsahu, služieb a infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií, je v OPIS definované, že na analytickú časť OPIS bude nadväzovať Štúdia uskutočniteľnosti, ktorá bude detailne analyzovať podmienky efektívnej realizácie projektov v tejto oblasti. **Jej hlavným výstupom musia byť identifikované informačné zdroje, ktoré budú predmetom digitalizácie a navrhnuté efektívne modely ich sprístupňovania.** Dôležitou súčasťou je aj vytvorenie, navrhnutie metodík na identifikáciu

národných kultúrnych pamiatok, prioritizácia typov a predmetov na digitalizáciu a vytvorenie zásobníka prioritných projektov, ktoré budú čerpať z OPIS II.

Ďalšie smerovanie

Kľúčové postavenie má Ministerstvo kultúry SR, ktoré je zatiaľ garantom pre OPIS II. Plní rozhodujúce úlohy v procesoch, ktoré sa týkajú:

- koordinácie, centralizácie riešení
- metodického riadenia,
- usmerňovania a implementácie projektov,
- potrebných legislatívnych a organizačných zmien a vytvorenia registra autorských práv potrebného pre prezentáciu elektronického obsahu širokej verejnosti,,
- štandardizácie a vybraných činností realizácie OPIS II.,
- spracovania metodiky digitalizácie jednotlivých druhov objektov kultúrneho dedičstva,
- usmernenia v oblasti technickej, funkčnej architektúry informačných systémov pre prezentáciu a digitalizáciu kultúrneho obsahu v oblasti kultúry.

MK SR vydáva záväzné pokyny pre organizácie vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti.

Dôležitou iniciatívou Európskej komisie je v súčasnosti budovanie *Európskej digitálnej knižnice (EDL)* (od januára 2008 je EDL oficiálne nazývaná *Europeana*). Ide o komplexné práce, ktoré predpokladajú prepojenie existujúcich systémov pre správu dát a umožniť harvesting metadát z rôznych pamäťových inštitúcií v Európe tak, aby na konci iniciatívy i2010 si *Europeana* našla svoje jasné miesto medzi základnými globálnymi systémami akými sú napr. Google, Wikipedia, YouTube, Flickr, a pod.

Na túto iniciatívu nadviazal projekt Digitálneho informačného systému MK SR (DIS), ktorý rieši rovnakú problematiku na národnej úrovni a ktorý je súčasťou celého procesu získavania, spracovania, ochrany obsahu zdrojov pamäťových a fondových inštitúcií a nadväzujúceho samotného procesu digitalizácie ich obsahu.

OPIS rešpektuje potrebu koordinácie a komplementaritu pri poskytovaní finančnej pomoci medzi jednotlivými fondmi a operačnými programami. Komplementarita je samostatnou kapitolou v závere tohto materiálu.

Pre jednotlivé projekty zamerané na zachovanie kultúrneho dedičstva vrátane pamäťového a mediálneho obsahu, je potrebné vytvoriť centralizovaný verejne prístupný digitálny archív (mirror archív) (dátové sklady) a sieť poskytovateľov primárnych zdigitalizovaných dát a s nimi súvisiacich metadát, zapadajúci do procesu systematickej digitalizácie a informatizácie kultúrnej infraštruktúry.

Digitálny informačný systém MK SR vytvára rezortný základ projektu Slovenskej digitálnej knižnice, čím vzniká integrovaný informačný systém Ministerstva kultúry SR vrátane existujúcich informačných systémov kultúrnych inštitúcií, vrátane rezortného informačného systému kultúry pokrývajúci podporu digitalizácie, dlhodobú archiváciu a ochranu digitalizovaného obsahu, správu metadát a centrálnych registrov, ako i prezentáciu kultúrneho dedičstva prostredníctvom elektronických médií a poskytovanie elektronických služieb, neskôr nadviaže na sieť digitalizačných pracovísk.

Na zachovanie kultúrneho dedičstva vrátane pamäťového a mediálneho obsahu, je ďalej potrebné:

- dotvoriť centralizovaný verejne prístupný digitálny archív zložený z niekoľkých geograficky rôzne lokalizovaných digitálnych úložísk (tento proces zahŕňa integráciu existujúcich budovaných úložísk),
- vytvoriť a prepojiť nové digitalizačné pracoviská na Digitálny informačný systém MK SR
- dobudovať sieť poskytovateľov primárnych zdigitalizovaných dát a s nimi súvisiacich metadát, zapadajúci do procesu systematickej digitalizácie a informatizácie kultúrnej infraštruktúry s presne definovanými dátovými tokmi medzi digitalizačnými pracoviskami, lokálnymi držiteľmi obsahu, sektorovými agregátormi v hlavných inštitúciách a národným agregátorom v DIS MK SR,
- vytvoriť a sprístupniť národné registre (kultúrnych objektov, autorít, práv) na koordinovanú a vzájomne previazanú tvorbu digitalizovaných dát a metadát umožňujúcu poskytovať pridané služby pre verejnosť.

Projekt tak umožní zjednotiť decentralizované archívy jednotlivých pamäťových a fondových inštitúcií (knížníc, múzeí, galérií atď.), a zároveň podporí stratégiu digitalizácie filmových diel STV a ŠFÚ a zabezpečiť ich ochranu a ich sprístupnenie nielen na Slovensku (vzdelávanie na všetkých úrovniach, filmové a knižné kluby, televízne vysielenie, vzájomná výmena diel), ale aj v zahraničí (systém propagácie a predaja diel) s dôrazom na ochranu vlastníckych práv. Vďaka projektu sa vytvorí otvorená architektúra riešenia ľahko prístupná pre zapojenie rôznych pamäťových a fondových inštitúcií s možnosťou prehľadnej katalogizácie diel, ako aj generovania ucelených štatistík o využívaní kultúrneho dedičstva.

Prvou etapou projektu je vypracovanie Štúdie realizovateľnosti, ktorá bude základom pre ďalšie plánovanie a realizáciu projektu. Dodávateľom štúdie pre Riadiaci orgán je konzorcium Cross Czech a. s. Praha a Ernst & Young Slovakia, spol. s r. o. Bratislava. Súčasťou Štúdie bude plán potrebných legislatívnych úprav a úlohy jednotlivých rezortov v rámci projektu. Je dôležité, aby táto platforma bola postavená na otvorených štandardoch, umožňujúcich spoluprácu rôzneho spektra IS tak, ako ich popisujú princípy e-Governmentu.

Konečný používateľ je Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky a organizácie v rezorte kultúry.

Ciele a úlohy MK SR vo vzťahu k OPIS II.

Špecifický cieľ OPIS prioritnej osi II. je definovaný ako: „Skvalitnenie systémov získavania, spracovania, ochrany a využitia poznatkov a digitálneho obsahu, modernizácia a dobudovanie infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií na národnej úrovni“.

Kvantifikácia cieľov prioritnej osi II. (indikátory pokroku) je nasledovná a záväzná:

Tabuľka 2 : Celková kvantifikácia cieľov prioritnej osi II. (indikátory pokroku)

Cieľ:	Skvalitnenie systémov získavania, spracovania, ochrany a využitia poznatkov a digitálneho obsahu, modernizácia a dobudovanie infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií na národnej úrovni	Typ	Jednotka	Cieľ								zdroj	
				SR		rok 2007	2008	2009	2010	2011	2012		2013
				rok	hodnota	hodnota							
				2006	0	0	!!	!					
				2006	0	0	0	2	6	14	21	30	MK SR
Podiel zverejneného zdigitalizovaného obsahu PFI z celkového obsahu PFI	Výsledok	%		2006	0	0	0	2	6	14	21	30	MK SR
Počet on-line dostupných služieb v kultúre	Výstup	počet		2006	0	0	0	1	2	4	5	5	MK SR
Počet zdigitalizovaných objektov (obrazy, textové dokumenty, zvukové záznamy, audiovizuálne záznamy, 3D objekty)	Výstup	Počet v tis.		2007	142,3	142,3	156	250	600	1 200	2 100	3 433,5	MK SR
Počet projektov	Core	počet		2006	0	0	2	5	8	12	15	15	MF SR, ITMS
Počet vytvorených pracovných miest	výsledok/core	počet		2006	0	0	0	80	260	350	350	350	MF SR, ITMS
Počet vytvorených pracovných miest obsadených mužmi	výsledok/core	počet		2006	0	0	0	35	110	150	150	150	MF SR, ITMS
Počet vytvorených pracovných miest obsadených ženami	výsledok/core	počet		2006	0	0	0	45	150	200	200	200	MF SR, ITMS
Podiel používateľov elektronických služieb v kultúre na celkovom počte internetovej populácie	Výsledok	%		2006	0	0	0	1	4	10	17	25	MF SR, ITMS
Počet vytvorených špecializovaných digitalizačných pracovísk	Výstup	Počet		2006	0	0	0	1	4	5	5	5	MF SR, ITMS

Úlohy MKSR vo vzťahu k OPIS II. v nadväznosti na uvedené indikátory :

Priame povinnosti MKSR ako koordinátora aktivít OPIS II. do roku 2013 (plnenie indikátorov podľa jednotlivých rokov 2009 – 2013 je uvedené v tabuľke 1 vyššie:

1. Zabezpečiť 30 % podiel zverejneného zdigitalizovaného obsahu PFI (pamäťových a fondových inštitúcií) z celkového obsahu PFI (**v roku 2009 2 %**)
2. Zabezpečiť 5 on-line dostupných služieb v kultúre (**v roku 2009 1 on-line dostupnú službu**)
3. Zdigitalizovať 3 433 500 objektov pamäťových a fondových **inštitúcií (v roku 2009 250 000 objektov)**
4. Pripraviť počet projektov 15 (**v roku 2009 2 projekty**)

Súvisiace ciele a prostriedky MKSR ako koordinátora aktivít OPIS 2:

1. Zabezpečiť vytvorenie 350 nových pracovných miest, z toho 150 pre mužov a 200 pre ženy (**v roku 2009 80 nových pracovných miest, muži 35, ženy 45**) za účelom zvýšenia zamestnanosti na Slovensku
2. Zabezpečiť vytvorenie 5 špecializovaných digitalizačných pracovísk (**v roku 2009 1**)
3. Dosiahnuť 25 % podiel používateľov elektronických služieb v kultúre na celkovom počte internetovej populácie (**v roku 2009 1 %**)

Ako je už vyššie uvedené, stratégiu OPIS vytvárajú 4 prioritné osi a 7 opatrení, v rámci prioritnej osi II. – Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry sú definované nasledovné **dve opatrenia** (2.1. a 2.2.) a v rámci nich rámcové aktivity :

2.1. Zlepšenie systémov získavania, spracovania a ochrany obsahu zo zdrojov pamäťových a fondových inštitúcií

Rámcové aktivity :

1. podpora manažmentu súvisiaceho s riadením systémov získavania, ochrany a spracovania obsahu,
2. elektronizácia pamäťových a fondových inštitúcií (vybavenie inštitúcií príslušným hardwarom a softwarom, sieťam, IKT technológiami), zlepšenie spoľahlivosti prevádzky informačných a komunikačných systémov a zlepšovanie databázových systémov pamäťových a fondových inštitúcií a systémov v oblasti kultúry
3. nákup informačných zdrojov (databáz, práv na zverejňovanie informácií a pod.)
4. dokumentácia prejavov nehmotného kultúrneho dedičstva vrátane dokumentácie tradičných zručností a elektronizácia týchto poznatkov,
5. obnova budov, pracovísk a zariadení pamäťových a fondových inštitúcií na národnej úrovni a dobudovanie chýbajúcich špecializovaných pracovísk priamo súvisiacich s digitalizáciou a informačno-komunikačnou infraštruktúrou získavania, spracovania a ochrany obsahu, zlepšenia stavu protipožiarnej ochrany, elektronickej ochrany a vnútorných podmienok (klimatizácia a uloženie zbierkových predmetov, knižných a archívnych dokumentov a podobných chránených fondov) pamäťových a fondových inštitúcií, priamo súvisiacej s digitalizáciou,

6. zlepšenie technologického a technického vybavenia laboratórií, konzervátorských a preparátorských pracovísk pre odborné ošetrovanie, konzervovanie a reštaurovanie predmetov a špecializovaných fondov (knižných, archívnych,...) úzko súvisiacich s informačno-komunikačnou infraštruktúrou získavania, spracovania a ochrany obsahu, realizácie výsledkov výskumov v oblasti masovej deacidifikácie lignocelulóзовých nosičov informácií, v pamäťových inštitúciách, priamo súvisiace s digitalizáciou,
7. informatizácia vedeckých knižníc ako multifunkčných kultúrnych a informačných centier, vytvorenie siete vybraných akademických, špecializovaných a vedeckých knižníc s informačným prepojením na vedu, výskum, rozvoj inovácií a podnikania, reformu učebných osnov a vzdelávania, vybudovanie siete výskumných, dokumentačných a interpretačných centier rómskej kultúry,
8. podpora ďalšieho spracovania, sprístupňovania a využívania dát a poznatkov pamäťových a fondových inštitúcií v praxi, pri výskume a pri tvorbe inovatívnych projektov, vo vyučovacom, vzdelávacom, plánovacom a rozhodovacom procese na školách, úradoch, podnikateľskom sektore a verejnosťou, výskum, príprava a reinstalácia stálych expozícií registrovaných múzeí a galérií národného významu – inovácia a prezentácia obsahu,
9. podpora zvyšovania spoločenského vedomia o kultúrnom, vedeckom a intelektuálnom dedičstve Slovenska, podpora vzdelávacích, osvetových, informačných a odborných aktivít súvisiacich s realizáciou opatrenia.

2.2. Digitalizácia obsahu pamäťových a fondových inštitúcií, archivovanie a sprístupňovanie digitálnych dát

Rámcové aktivity :

1. vybudovanie Slovenskej digitálnej knižnice a siete špecializovaných digitalizačných pracovísk pamäťových a fondových inštitúcií,
2. záznam, zbieranie, dlhodobé archivovanie a ochrana digitálneho obsahu, webharvesting, webarchiving,
3. systematická podpora fyzickej digitalizácie kultúrneho, vedeckého a intelektuálneho dedičstva vrátane digitalizovanie záznamov audiovizuálneho fondu (filmového + audio),
4. digitálna rekonštrukcia filmových materiálov, audio a audiovizuálnych záznamov,
5. podpora manažmentu digitálneho obsahu,
6. správa a sprístupňovanie digitálneho obsahu pamäťovými a fondovými inštitúciami.

Dosiahnutie týchto cieľov je náročná ale splniteľná úloha !

Stratégia MK SR musí rešpektovať doteraz známe kľúčové východiská OPIS a inštitucionálne zabezpečenie, a to najmä:

1. Programové a riadiace dokumenty OPIS zverejnené na stránke Riadiaceho orgánu OPIS, Úradu vlády SR: <http://www.opis.gov.sk/6029/programove-dokumenty.php>
2. Programový manuál Operačného programu Informatizácia spoločnosti. <http://www.roopis.vlada.gov.sk/data/files/3569.pdf> ³
3. *Kompetencie a pôsobnosť* riadiaceho orgánu OPIS – Úrad vlády SR

³ Programový manuál Operačného programu Informatizácia spoločnosti Verzia 3.2. Dostupné: <http://www.roopis.vlada.gov.sk/data/files/3569.pdf>

4. *Kompetencie a pôsobnosť* a sprostredkovateľského orgánu OPIS (najmä pôsobnosť Sekcie informatizácie spoločnosti MFSR⁴), pričom MKSR spolupracuje s touto sekciou na úlohách strategického charakteru a ďalších koncepčných a odborných úlohách, predovšetkým na úlohách koordinácie prípravy a implementácii projektov OPIS v prioritnej osi OPIS 2
5. *Systém finančného riadenia* štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013 (s prílohami). Dostupné: <http://www.opis.gov.sk/index.php?ID=5002>
6. *Hodnotiace a výberové kritériá* : Operačný program Informatizácia spoločnosti Verzia: 1 Platná od: 21/1/2008. Dostupné: <http://www.opis.gov.sk/data/files/3955.pdf>
7. *Organizačné zabezpečenie MK SR ako garanta pre OPIS II.* – zmena organizačnej štruktúry za účelom zvládnutia procesov a úloh, ktoré vyplývajú pre MK SR ako Garanta pre prioritnú os II. OPIS ako aj pre účely riadenia a koordinácie prípravy projektov pre čerpanie finančných prostriedkov v rámci ostatných operačných programov v rámci NSRR 2007 2013.

Možná zmena kľúčových východísk OPIS pre Stratéziu MK SR

Vyššie uvedené kľúčové východiská sú v súčasnosti platné a MK SR ich rešpektuje. Vzhľadom na doterajšie skúsenosti v rámci kooperácie s RO – Úradom vlády SR a so SO/RO - Ministerstvom financií SR sa vzájomne dospelo k poznaniu, že je tu otvorená možnosť podstatne zlepšiť, zintenzívniť využiteľnosť potenciálu, ktorý poskytuje OPIS a tým vytvoriť priestor pre plnenie stanovených cieľov v rámci OPIS, osobitne OPIS II. rozložením kompetencií a pôsobnosti sprostredkovateľského orgánu v rámci prioritnej osi II. na Ministerstvo kultúry SR, ktoré doteraz vykonáva funkciu garanta pre II. prioritnú os OPIS. Predmetná problematika je v súčasnosti diskutovaná na všetkých relevantných úrovniach s tým záverom, že je nevyhnutné začať realizovať formálne postupy smerujúce k zmene pôsobnosti orgánov zapojených do implementácie prioritnej osi II. OPIS, ktoré vyústia do zmluvného delegovania právomocí z Riadiaceho orgánu (RO) – Úrad vlády SR na Ministerstvo kultúry SR ako nový Sprostredkovateľský orgán pod Riadiacim orgánom (SO/RO). **Touto zásadnou zmenou sa zvýši absorbčná kapacita nenávratných finančných prostriedkov konečných beneficiary v rámci všetkých štyroch prioritných osí a siedmich opatrení, v tomto prípade prioritnej osi II. OPIS.** Prvým krokom zmeny orgánov je príprava materiálu na rokovanie vlády SR v januári 2009, ktorého schválenie by malo znamenať zmenu uznesenia vlády č. 1004/2006 k návrhu OPIS a zmenu rozhodnutia vlády SR o vytvorení SORO pre prioritnú os II. OPIS. Nadväzujúce aktivity spočívajú v príprave Dodatku k Operačnému programu, časť 9 – Systém implementácie a jeho predloženie na rokovanie a schválenie Monitorovaciemu výboru OPIS a následne na schválenie Európskej komisii (EK). Je potrebné požiadať EK o zmenu rozhodnutia o schválení Operačného programu Informatizácia spoločnosti. Následne nadväzuje príprava, schválenie a podpis Splnomocnenia o delegovaní právomoci a úprava finančných vzťahov medzi RO a SORO súvisiace s prenesenými kompetenciami. Po schválení a podpise uvedených strategických rozhodnutí a materiálov bude nasledovať zmena Programového

⁴ Ministerstvo financií Slovenskej republiky je podľa [uznesenia vlády SR č. 1004/2006](#) Sprostredkovateľským orgánom pre Operačný program informatizácia spoločnosti a podľa [zákona č. 678/2006 Z. z.](#), ktorým sa mení a dopĺňa [zákon č. 575/2001 Z. z.](#) o organizáciách činnosti vlády a organizáciách ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, je **Ministerstvo financií SR** ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť informatizácie spoločnosti. Dostupné: <http://www.mfsr.sk/Default.aspx?CatID=5797&ContentID=2285%22%20target=self> a Pôsobnosť Sekcie informatizácie spoločnosti: <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=5808>

manuálu OPIS a interného manuálu procedúr medzi ÚV SR a MF SR a vypracovanie interného manuálu procedúr MK SR, vrátane interných organizačných zmien v rámci MK SR, vrátane spracovania hodnotiacich výberových kritérií pre OPIS II., príručky pre žiadateľov pre OPIS II. a zabezpečenia prístupu do ITMS, KTI, ISUF a RIS. Dokumenty budú podliehať vládne auditu zo strany MF SR, ktorý bude zameraný na získanie uistenia o súlade riadiacich a kontrolných systémov nadväzujúci na zmeny operačného programu súvisiace so zriadením sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom na Ministerstve kultúry SR ako sprostredkovateľskom orgáne pod riadiacim orgánom pre operačný program Informatizácia spoločnosti na základe predloženia aktualizovaného opisu systému podľa čl. 71 nariadenia Rady č. 1083/2006 a súvisiacich dokumentov.

Do tohto obdobia je však nevyhnutné sa riadiť doterajšími kľúčovými východiskami pre riadenie a implementáciu OPIS II. a pokračovať v príprave projektov, ktorými sa bude reagovať na prvé výstupy štúdie realizovateľnosti pre implementáciu OPIS II.

Ciele a kvantifikácia výstupov podľa jednotlivých opatrení OPIS II. špecifikované v Programovom manuáli Operačného programu Informatizácia spoločnosti

Ciele a kvantifikáciu výstupov pre MKSR spresňuje *Programový manuál Operačného programu Informatizácia spoločnosti* (Programový manuál z 21. 1. 2008, Verzia 3.2 spresňuje jednotlivé ukazovatele Prioritnej osi II. a opatrení 2.1 a 2.2)⁵ takto:

Tabuľka 3 : Kvantifikácia cieľov OPIS II. pre MKSR podľa opatrení (pozri tabuľku 1) Ukazovatele budú upresnené v Štúdiu realizovateľnosti

Prioritná os 2	Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry	
Opatrenie 2.1	Zlepšenie systémov získavania, spracovania a ochrany obsahu zo zdrojov pamäťových a fondových inštitúcií	
<i>Cieľ</i>	Skvalitnenie systémov získavania, spracovania, ochrany a využitia poznatkov pamäťových a fondových inštitúcií	
<i>Ukazovateľ</i>		<i>rok 2013</i>
	<i>Počet vytvorených pracovných miest</i>	175
	<i>Počet vytvorených pracovných miest obsadených mužmi</i>	75
	<i>Počet vytvorených pracovných miest obsadených ženami</i>	100
	<i>Podiel používateľov elektronických služieb v kultúre na celkovom počte internetovej populácie</i>	25%
	<i>Počet on-line dostupných služieb v kultúre</i>	5
	<i>Počet projektov</i>	8
	<i>Počet vytvorených špecializovaných digitalizačných pracovísk</i>	5
Opatrenie 2.2	Digitalizácia obsahu pamäťových a fondových inštitúcií, archivovanie a prístupňovanie digitálnych dát	
<i>Cieľ</i>	Skvalitnenie systémov získavania, spracovania a ochrany a využitia poznatkov a digitálneho obsahu, modernizácia a dobudovanie infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií na národnej úrovni	
<i>Ukazovateľ</i>		<i>Rok 2013</i>
	<i>Podiel zverejneného zdigitalizovaného obsahu PFI⁶ z celkového obsahu PFI</i>	30

⁵ Programový manuál Operačného programu Informatizácia spoločnosti. Verzia 3.2.

<http://www.roopis.vlada.gov.sk/data/files/3569.pdf>

⁶ PFI – pamäťové a fondové inštitúcie

<i>Počet vytvorených pracovných miest</i>	175
<i>Počet vytvorených pracovných miest obsadených mužmi</i>	75
<i>Počet vytvorených pracovných miest obsadených ženami</i>	100
<i>Podiel používateľov elektronických služieb v kultúre na celkovom počte internetovej populácie</i>	25%
<i>Počet on-line dostupných služieb v kultúre</i>	5
<i>Počet zdigitalizovaných objektov (obrazy, textové dokumenty, zvukové záznamy, audiovizuálne záznamy, 3D objekty)</i>	3 433 500
<i>Počet projektov</i>	7

Programový manuál OPIS⁵ je dokumentom, ktorý na detailnejšej úrovni popisuje ciele a priority OPIS.

Programový manuál definuje nasledovné úrovne :

- ukazovatele na úrovni Opatrení (Opatrenie 2.1. a Opatrenie 2.2.- vid' vyššie tabuľka 3)
- skupiny oprávnených aktivít
- oprávnené a neoprávnené výdavky na úrovni ekonomickej rozpočtovej klasifikácie
- oprávnených prijímateľov.

Skupiny prijímateľov pre opatrenie 2.1. a opatrenie 2.2.⁵⁾

Opatrenie 2.1: Zlepšenie systémov získavania, spracovania a ochrany obsahu zo zdrojov pamäťových a fondových inštitúcií

Prijímatelia:

Verejný sektor:

- 321 Rozpočtová organizácia a jej zariadenia
- 331 Príspevková organizácia
- 332 Organizačná zložka príspevkovej organizácie s odvodenou právnou subjektivitou

Verejno-súkromné partnerstvá:

- 701 Združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai.)
- 119 Nezisková organizácia

Opatrenie 2.2: Digitalizácia obsahu pamäťových a fondových inštitúcií, archivovanie a sprístupňovanie digitálnych dát

Prijímatelia:

Verejný sektor:

- 321 Rozpočtová organizácia a jej zariadenia
- 331 Príspevková organizácia
- 332 Organizačná zložka príspevkovej organizácie s odvodenou právnou subjektivitou

Verejno-súkromné partnerstvá:

- 701 Združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub a i.)
- 119 Nezisková organizácia
- 121 Akciová spoločnosť

Štatistické prehľady o počtoch zbierok pamät'ových a fondových inštitúcií
Tabuľka 4 Orientačný štatistický prehľad zbierok pamät'ových a fondových inštitúcií (stav za Slovensko, rok 2007)

Sektory	Počet inštitúcií	Zbierky spolu Časti zbierok	Počty častí zbierok	30% cieľ OPIS počet objektov	Digitalizácia do roku 2013	Poznámka
<i>Múzeá</i>	103	15 629 130	...	4 688 739	Výber špecifikovať v národnom projekte	<i>Autentické objekty.</i> Digitalizovať jadro spracovaných zbierok s prírastkovými číslami
<i>Galérie⁷</i>	25	164 013 ⁸	...	49 204	Výber špecifikovať v národnom projekte	<i>Autentické objekty.</i> Digitalizovať všetky objekty s prírastkovými číslami
<i>Knižnice⁹</i>	2 626	42 314 974	...		Národný knižničný fond. Multiplicitný výskyt. Výber dokumentov určiť podľa potrieb vedy, výskumu, vývoja, vzdelania a podnikateľského sektora	<i>Multiplicitné objekty</i> Digitalizovať konzervačný slovacikálny fond 1) Knižničné exempláre s prírastkovým číslom (500000) 2) Seriály: titul novín, titul časopisu, zborník, jednotlivé číslo novín, samostatný článok z časopisu /zborníka 3) Staré a vzácne tlače 4) Historické pohľadnice a fotografie, mapy, hudobniny 5) Elektronické publikácie 6) Učebné texty a zborníky z konferencií 7) Výber zahraničných vzdelávacích dokumentov na vzdelávanie
		knihy a zviazané periodiká	31 024 401	9 307 320	<i>Multiplicitný výskyt</i> prednostne slovaciká (vylúčiť multiplicity v digitalizácii)	Jeden titul bude digitalizovať SNK len jedenkrát a prístupní ho ostatným inštitúciám na Slovensku. Zabezpečiť digitalizáciu len 1

⁷ Sieť galérií na Slovensku 1 štátna galéria, 16 galérií v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC (1 galéria Banskobystrický VÚC, 1 galéria Trenčiansky VÚC, 2 galérie Košický VÚC, 2 galérie Nitriansky VÚC, 2 galérie Trnavský VÚC, 3 galérie Prešovský VÚC a 5 galérií Žilinský VÚC), 7 obecných galérií a 1 galéria má iného zriaďovateľa.

⁸ Z uvedeného počtu má 159 194 objektov prírastkové číslo. Fakticky teda ide o 159 194 objektov.

⁹ Ide o verejné knižnice (štátne, VÚC, obecné), špeciálne, vedecké knižnice (SAV, ŠVK, MŠ SR)

					jedného a toho istého exemplára)	exemplára
		audiovizuálne dokumenty	302 697		<i>Multiplicitný výskyt</i>	
		elektronické dokumenty (vrátane digitálnych)	3 691 994		<i>Multiplicitný výskyt</i>	
		mikroformy	40 584		<i>Multiplicitný výskyt</i>	
		rukopisy	1 355 210		<i>Autentické dokumenty</i>	
		Iné špec.dok.	3 550 774			
Pamiatky	22 ¹⁰	69 160			Pamiatky, metódy, počty a formy špecifikovať v národnom projekte	<i>Autentické unikátne objekty</i>
		<i>národné kultúrne pamiatky</i>	23 480		Inventarizovať všetky pamiatky	<i>Autentické unikátne objekty</i>
		<i>pamiatkové objekty</i>	15 052		Inventarizovať všetky objekty	<i>Autentické unikátne objekty</i>
		<i>pamiatkové predmety</i>	30 628		Inventarizovať všetky predmety	<i>Autentické unikátne objekty</i>
		<i>pamiatkové územia</i>	113		Inventarizovať všetky územia	<i>Autentické unikátne objekty</i>
		<i>lokality kultúrneho dedičstva</i>	4			
Archívy¹¹	35	viac ako 180 000 b. m.	180 km		Výber špecifikovať v národnom projekte po dohode s MVSR	
Národný filmový archív¹²	462 ¹³	viac ako 3 546 filmov ¹⁴	14 237 470 metrov		Inventarizovať všetky slovenské filmy: metódu, počty a rozsah špecifikovať v národnom projekte	<i>Autentické unikátne objekty</i>

¹⁰ Pamiatkový úrad, krajské pamiatkové úrady (8), mestské pamiatkové úrady.

¹¹ Štátne ústredné archívy (2), štátne archívy s regionálnou územnou pôsobnosťou (8), mestské archívy (1), špecializované verejné archívy (24). Zdroj: <http://www.civil.gov.sk/p19/p19-01.shtm>. Zámery digitalizácie, zatiaľ bez uvedenia výberových kritérií, obsahuje pracovný materiál: Španková, M. – Hanus, J. – Kažimírová, Z. – Kartous, P.: *Stav zabezpečenia „informatizácie“ v pôsobnosti sekcie verejnej správy na úseku štátnych archívov zriadených ministerstvom vnútra*. Bratislava : MVSR, 8 s.

¹² Počet audiovizuálnych dokumentov na Slovensku nie je presne známy. Zbierky sa nachádzajú v zákonných depozitároch, konkrétne SFÚ. Audiovizuálne zbierky sa nachádzajú aj v štátnych archívoch, mestských archívoch a špecializovaných verejných archívoch, knižniciach, múzeách, galériách, SAV, akademických inštitúciách a pod. Slovenský filmový ústav pripravuje zisťovanie počtov audiovizuálnych dokumentov cez dotazník: Aktualizovaný návrh dotazníka pre generálnu inventarizáciu audiovizuálneho dedičstva. Zdroj: Aktualizácia projektu systemtickej obnovy audiovizuálneho dedičstva, MKSR, december 2008

¹³ Ide počet štatistických spravodajských jednotiek podľa štatistiky *Slovenského filmového ústavu* (r. 2007). Tento počet zahŕňa rôzne subjekty: kiná a filmové kluby (70), produkčné subjekty (132), školy (6), televízni

Televízia (STV)¹⁵	1	29 000 hodín filmových záznamov; 67 000 hodín videozáznamov; 4 900 hodín zvukových záznamov			Inventarizovať všetky záznamy. Výber špecifikovať v projekte s dôrazom na slovacikálny obsah.	<i>Autentické unikátne objekty</i>
Rozhlas (SRo)¹⁶	1	19 780 nahrávok (z toho 45 000 min na CD); 2 500 b. m.			Inventarizovať všetky záznamy. Výber špecifikovať s dôrazom na pôvodnú tvorbu.	<i>Autentické unikátne objekty</i>

vysielatelia (107), videopožičovne (136), iné subjekty (4). Nie je jednoznačne známe (okrem vidopožičovní), ktoré z týchto subjektov aj archivujú audiovizuálne dokumenty. Rozhodujúce sú organizácie, ktoré plnia zo zákona úlohy zákonných depozitárov (SFU, STV, Rozhlas).

¹⁴ Celková dĺžka (metráž) materiálov SK filmov v SFÚ (stav 2008) je 14 237 470 metrov.

¹⁵ Malec, P., Rada STV. : *Digi STV*. Konferencia Digitálna knižnica. Jasná, 15. 9. 2007.

¹⁶ <http://www.slovakradio.sk/radioinet/iservis/fondy/index.php?page=archív>

Počet	Názov knižnice	Obec	Kraj	Región	Typ knižnice	Knihy a zviazané periodiká	AV dokumenty	Rukopisy	Iné špeciálne dokumenty	SPOLU
	Divadelný ústav	Bratislava	BL	BA	iná špeciálna					
	Slovenská národná galéria	Bratislava	BL	BA	múzeí a galérií					
	Slovenské národné múzeum - Knižnica	Bratislava	BL	BA	múzeí a galérií					
	SNM - Múzeum Červený Kameň	Častá	BL	BA	múzeí a galérií					
	SNM - Múzeum kultúry Maďarov na Slovensku	Bratislava	BL	BA	múzeí a galérií					
	SNM - Múzeum Ľudovíta Štúra v Modre	Modra	BL	BA	múzeí a galérií					
	SNM - Múzeum židovskej kultúry	Bratislava	BL	BA	múzeí a galérií					
	Univerzitná knižnica v Bratislave	Bratislava	BL	BA	vedecká					
8	SPOLU Bratislavský región					2 706 147	4 012	2 021	1	2 712 181
	Múzeum SNP	Banská Bystrica	BC	SSI	múzeí a galérií					
	SNM - Múzeum bábkarských kultúr a hračiek hrad Modrý Kameň	Modrý Kameň	BC	SSI	múzeí a galérií					
	ŠVK - Literárne a hudobné múzeum v Banskej Bystrici	Banská Bystrica	BC	SSI	múzeí a galérií					
	ŠVK v Banskej Bystrici	Banská Bystrica	BC	SSI	vedecká					
	Slovenská národná knižnica	Martin	ZI	SSI	vedecká					
	SNK - Slovenské národné literárne múzeum	Martin	ZI	SSI	múzeí a galérií					
	SNM - Múzeá v Martine	Martin	ZI	SSI	múzeí a galérií					
7	SPOLU Stredné Slovensko					3 443 896	42 322	1 345 997	1 595 256	6 427 471
	Slovenské technické múzeum	Košice - Staré Mesto	KI	VSI	múzeí a galérií					
	SNM - Múzeum Betliar	Betliar	KI	VSI	múzeí a galérií					
	Štátna vedecká knižnica v Košiciach	Košice - Staré Mesto	KI	VSI	vedecká					
	Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu	Levoča	PV	VSI	iná špeciálna					
	SNM - Múzeum ukrajinskej kultúry vo Svidníku	Svidník	PV	VSI	múzeí a galérií					
	SNM - Spišské múzeum	Levoča	PV	VSI	múzeí a galérií					
	Štátna vedecká knižnica v Prešove	Prešov	PV	VSI	vedecká					
7	SPOLU Východné Slovensko					1 775 623	11 996	10	1 289 989	3 077 618
	Slovenské národné múzeum	Bojnice	TC	ZSI	múzeí a galérií					
	SNM - Múzeum SNR	Myjava	TC	ZSI	múzeí a galérií					
2	SPOLU Západné Slovensko					10 998	0	0	0	10 998
24	SPOLU rezort kultúry					7 936 664	58 330	1 348 028	2 885 246	12 228 268

Počet	Názov galérie	Obec	Kraj	Región	Typ	Zriaďovateľ	Kusov zb.p.
	Galéria mesta Bratislavy	Bratislava	BL	BA	obecná	Hlavné mesto SR Bratislava	33 765
	Galéria Slovenskej sporiteľne	Bratislava	BL	BA	iná	Slovenská sporiteľňa, a. s.	1 594
	Slovenská národná galéria	Bratislava	BL	BA	štátna	Ministerstvo kultúry SR	58 003
3	SPOLU Bratislavský región						93 362
	Mestská galéria Rimavská Sobota	Rimavská Sobota	BC	S.SI	obecná	Rimavská Sobota (MKS)	26
	Stredoslovenská galéria	Banská Bystrica	BC	S.SI	VÚC	Banskobystrický samosprávny kraj	13 502
	Galéria Mikuláša Galandu v Turčianskych Tepliciach	Turčianske Teplice	ZI	S.SI	obecná	Turčianske Teplice (MKS)	0
	Galéria Petra Michala Bohúňa v Liptovskom Mikuláši	Liptovský Mikuláš	ZI	S.SI	VÚC	Žilinský samosprávny kraj	1 234
	Kysucká galéria v Čadci	Čadca	ZI	S.SI	VÚC	Žilinský samosprávny kraj	2 837
	Oravská galéria v Dolnom Kubíne	Dolný Kubín	ZI	S.SI	VÚC	Žilinský samosprávny kraj	7 563
	Považská galéria umenia v Žiline	Žilina	ZI	S.SI	VÚC	Žilinský samosprávny kraj	3 474
	Turčianska galéria v Martine	Martin	ZI	S.SI	VÚC	Žilinský samosprávny kraj	3 550
8	SPOLU Stredné Slovensko						32 186
	Galéria mesta Humenné	Humenné	PV	V.SI	obecná	Humenné (MKS)	276
	Galéria umelcov Spiša	Spišská Nová Ves	KI	V.SI	VÚC	Košický samosprávny kraj	1 678
	Múzeum Vojtecha Löfflera, Košice - Staré Mesto	Košice	KI	V.SI	obecná	Košice-Staré mesto	2 251
	Východoslovenská galéria v Košiciach	Košice	KI	V.SI	VÚC	Košický samosprávny kraj	6 926
	Múzeum moderného umenia A. Warhola	Medzilaborce	PV	V.SI	VÚC	Prešovský samosprávny kraj	249
	Šarišská galéria	Prešov	PV	V.SI	VÚC	Prešovský samosprávny kraj	4 097
	Tatranská galéria	Poprad	PV	V.SI	VÚC	Prešovský samosprávny kraj	2 204
7	SPOLU Východné Slovensko						17 681
	Galéria umenia v Nových Zámkoch - Múvészeti Galéria Érsekújvár	Nové Zámky	NI	Z.SI	VÚC	Nitriansky samosprávny kraj	3 516
	Mestská galéria Štúrovo	Štúrovo	NI	Z.SI	obecná	Štúrovo (MKS)	136
	Nitrianska galéria	Nitra	NI	Z.SI	VÚC	Nitriansky samosprávny kraj	4 436
	Galéria Jána Koniarka v Trnave	Trnava	TA	Z.SI	VÚC	Trnavský samosprávny kraj	4 712
	Záhorská galéria v Senici	Senica	TA	Z.SI	VÚC	Trnavský samosprávny kraj	3 083
	Galéria M. A. Bazovského	Trenčín	TC	Z.SI	VÚC	Trenčiansky samosprávny kraj	4 751
	Galéria Petra Matejku	Nové Mesto nad Váhom	TC	Z.SI	obecná	Nové Mesto nad Váhom (MKS)	150
7	SPOLU Západné Slovensko						20 784
25	SPOLU SLOVENSKÁ REPUBLIKA						164 013

iba výstavná sieň

Počet	Názov múzea	Obec	Kraj	Región	Typ	Zriaďovateľ	Kusov zb. predm.
	Malokarpatské múzeum	Pezinok	BL	BA	VÚC	Bratislavský samosprávny kraj	55 982
	ŽSR - Múzejno-dokumentačné centrum železníc SR	Bratislava 1	BL	BA	štátne	Železnice SR	11 335
	Múzeum obchodu	Bratislava 2	BL	BA	štátne	MH SR	60 756
	Múzeum polície SR	Bratislava 1	BL	BA	štátne	MV SR	18 158
	ÚIPŠ - Múzeum školstva a pedagogiky	Bratislava 5	BL	BA	štátne	MŠ SR	26 125
	Múzeum Divadelného ústavu	Bratislava 1	BL	BA	štátne	MK SR/Divadelný ústav	25 500
	SNM - Archeologické múzeum	Bratislava 1	BL	BA	štátne	MK SR/Slovenské národné múzeum	151 316
	SNM - Historické múzeum	Bratislava 1	BL	BA	štátne	MK SR/Slovenské národné múzeum	208 415
	SNM - Hudobné múzeum	Bratislava 1	BL	BA	štátne	MK SR/Slovenské národné múzeum	119 147
	SNM - Múzeum hrad Červený Kameň	Častá	BL	BA	štátne	MK SR/Slovenské národné múzeum	13 811
	SNM - Múzeum kultúry karpatských Nemcov	Bratislava 1	BL	BA	štátne	MK SR/Slovenské národné múzeum	5 351
	SNM - Múzeum kultúry Maďarov na Slovensku	Bratislava 1	BL	BA	štátne	MK SR/Slovenské národné múzeum	954
	SNM - Múzeum židovskej kultúry	Bratislava 1	BL	BA	štátne	MK SR/Slovenské národné múzeum	2 828
	SNM - Prírodovedné múzeum	Bratislava 1	BL	BA	štátne	MK SR/Slovenské národné múzeum	2 468 539
	SNM - Múzeum Ľudovíta Štúra	Modra	BL	BA	štátne	MK SR/Slovenské národné múzeum	5 627
	SNM - Múzeum kultúry Chorvátov na Slovensku	Bratislava	BL	BA	štátne	MK SR/Slovenské národné múzeum	2 196
	Mestské múzeum Pezinok	Pezinok	BL	BA	obecné	mesto Pezinok	2 525
	Múzeum mesta Bratislavy	Bratislava	BL	BA	obecné	Hlavné mesto SR Bratislava	107 366
	MCK - Múzeum Michala Tillnera	Malacky	BL	BA	obecné	mesto Malacky	1 143
	Múzeum Jána Cikkera	Bratislava	BL	BA	iné	Nadácia J. Cikkera	242
	SZTK - Múzeum telesnej kultúry	Bratislava	BL	BA	iné	Slovenský zväz telesnej výchovy SR	25 622
	Plynárenské múzeum	Bratislava 2	BL	BA	iné	Slovenský plynárenský priemysel	341
22	S P O L U Bratislavský región						3 313 279
	Gemersko-malohontské múzeum	Rimavská Sobota	BC	SSI	VÚC	Banskobystrický samosprávny kraj	62 389
	Horehronské múzeum	Brezno	BC	SSI	VÚC	Banskobystrický samosprávny kraj	29 703
	Novohradské múzeum a galéria	Lučenec	BC	SSI	VÚC	Banskobystrický samosprávny kraj	29 087
	Pohronské múzeum	Nová Baňa	BC	SSI	VÚC	Banskobystrický samosprávny kraj	12 275
	Stredoslovenské múzeum	Banská Bystrica	BC	SSI	VÚC	Banskobystrický samosprávny kraj	168 913
	Múzeum vo Sv. Antone - Lesnícke a drevárske múzeum	Zvolen	BC	SSI	štátne	MP SR	47 704
	Múzeum SNP	Banská Bystrica	BC	SSI	štátne	MK SR	222 351
	Múzeum vo Svätom Antone	Svätý Anton	BC	SSI	štátne	MP SR	13 900
	Slovenské banské múzeum	Banská Štiavnica	BC	SSI	štátne	MŽP SR	92 638
	SNM - Múzeum bábkarských kultúr a hračiek	Hrad Modrý Kameň	BC	SSI	štátne	MK SR/Slovenské národné múzeum	15 902
	ŠVK - Literárne a hudobné múzeum	Banská Bystrica	BC	SSI	štátne	MK SR/ŠVK Banská Bystrica	53 366
	Mestské múzeum Fiľakovo	Fiľakovo	BC	SSI	obecné	mesto Fiľakovo	4 894

	Podpolianske múzeum Detva	Detva	BC	SSI	obecné	mesto Detva	5 751
	Hutnícke múzeum Železiarní Podbrezová	Podbrezová	BC	SSI	iné	Železiarne Podbrezová	311
	NBS - Múzeum mincí a medailí	Kremnica	BC	SSI	iné	Národná banka Slovenska	92 951
	Slovenská pošta, a.s. - Poštové múzeum	Banská Bystrica	BC	SSI	iné	Slovenská pošta, a.s.	6 560 318
	Múzeum národností Janova Lehota	Janova Lehota	BC	SSI	obecné	Janova Lehota	v štádiu inštalácie
	Kysucké múzeum	Čadca	ZI	SSI	VÚC	Žilinský samosprávny kraj	22 944
	Liptovské múzeum	Ružomberok	ZI	SSI	VÚC	Žilinský samosprávny kraj	178 658
	Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava	Dolný Kubín	ZI	SSI	VÚC	Žilinský samosprávny kraj	74 723
	Považské múzeum	Žilina	ZI	SSI	VÚC	Žilinský samosprávny kraj	136 441
	SNK - Slovenské národné literárne múzeum	Martin	ZI	SSI	štátne	MK SR/Slovenská národná knižnica	78 178
	Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva	Liptovský Mikuláš	ZI	SSI	štátne	MŽP SR	110 278
	SNM - Múzeá v Martine	Martin	ZI	SSI	štátne	MK SR/Slovenské národné múzeum	634 611
	Mestské múzeum	Rajec	ZI	SSI	obecné	mesto Rajec	4 728
	Miestne múzeum Turany	Turany	ZI	SSI	obecné	obec Turany	354
	Múzeum Janka Kráľa	Liptovský Mikuláš	ZI	SSI	obecné	mesto Liptovský Mikuláš	33 370
	Múzeum oravskej dediny	Zuberec	ZI	SSI	obecné	obec Zuberec	151
	Múzeum Slovenského Červeného kríža	Martin	ZI	SSI	iné	Slovenský červený kríž	4 538
29	SPOLU Stredné Slovensko						8 691 427
	Banícke múzeum	Rožňava	KI	VSI	VÚC	Košický samosprávny kraj	48 540
	Múzeum Spiša	Spišská Nová Ves	KI	VSI	VÚC	Košický samosprávny kraj	132 484
	Vlastivedné múzeum Trebišov	Trebišov	KI	VSI	VÚC	Košický samosprávny kraj	148 778
	Východoslovenské múzeum	Košice	KI	VSI	VÚC	Košický samosprávny kraj	454 348
	Zemplínske múzeum	Michalovce	KI	VSI	VÚC	Košický samosprávny kraj	71 936
	SNM - Múzeum Betliar	Betliar	KI	VSI	štátne	MK SR/Slovenské národné múzeum	25 590
	Slovenské technické múzeum	Košice	KI	VSI	štátne	MK SR	32 326
	Banícke múzeum Gelnica	Gelnica	KI	VSI	obecné	mesto Gelnica	3 231
	Myšlanské múzeum	Nižná Myšľa	KI	VSI	obecné	obec Nižná Myšľa	560
	Krajské múzeum Prešov	Prešov	PV	VSI	VÚC	Prešovský samosprávny kraj	115 312
	Ľubovnianske múzeum	Stará Ľubovňa	PV	VSI	VÚC	Prešovský samosprávny kraj	21 101
	Múzeum v Kežmarku	Kežmarok	PV	VSI	VÚC	Prešovský samosprávny kraj	25 670
	Podtatranské múzeum	Poprad	PV	VSI	VÚC	Prešovský samosprávny kraj	47 628
	Šarišské múzeum	Bardejov	PV	VSI	VÚC	Prešovský samosprávny kraj	781 737
	Vihorlatské múzeum	Humenné	PV	VSI	VÚC	Prešovský samosprávny kraj	152 316
	Vlastivedné múzeum Hanušovce nad Topľou	Hanušovce nad Topľou	PV	VSI	VÚC	Prešovský samosprávny kraj	17 870
	Múzeum TANAPu	Tatranská Lomnica	PV	VSI	štátne	MP SR	38 602
	SNM - Múzeum ukrajinskej kultúry	Svidník	PV	VSI	štátne	MK SR/Slovenské národné múzeum	68 156
	SNM - Spišské múzeum	Levoča	PV	VSI	štátne	MK SR/Slovenské národné múzeum	11 608
	SNM - Múzeum rusínskej kultúry	Prešov	PV	VSI	štátne	MK SR/Slovenské národné múzeum	otvorené vo feb. 2008
	Mestské múzeum a galéria	Veľký Šariš	PV	VSI	obecné	mesto Veľký Šariš	14
21	SPOLU Východné Slovensko						2 197 807

	Múzeum Jána Thaina v Nových Zámkoch - Thain János Múzeum Érsekújvár	Nové Zámky	NI	ZSI	VÚC	Nitriansky samosprávny kraj	28 467
	Múzeum maďarskej kultúry a Podunajska	Komárno	NI	ZSI	VÚC	Nitriansky samosprávny kraj	136 471
	Ponitrianske múzeum	Nitra	NI	ZSI	VÚC	Nitriansky samosprávny kraj	80 656
	Tekovské múzeum	Levice	NI	ZSI	VÚC	Nitriansky samosprávny kraj	101 380
	Tríbečské múzeum	Topoľčany	NI	ZSI	VÚC	Nitriansky samosprávny kraj	80 886
	Múzeum Mikuláša Thege - Konkolyho	Hurbanovo	NI	ZSI	štátne	MK SR/Slovenská ústredná hvezdáreň	8
	Slovenské poľnohospodárske múzeum	Nitra	NI	ZSI	štátne	MP SR	28 531
	Hontianske múzeum a galéria Ľudovíta Simonyiho	Šahy	NI	ZSI	obecné	mesto Šahy	9 222
	Mestské múzeum Štúrovo	Štúrovo	NI	ZSI	obecné	mesto Štúrovo	565
	Mestské múzeum Šurany	Šurany	NI	ZSI	obecné	mesto Šurany	349
	Diecézne múzeum Nitrianskeho biskupa	Nitra	NI	ZSI	iné	Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Nitra	registr. v dec. 2007
	Múzeum národov a kultúr, Misijný dom Matky Božej	Nitra	NI	ZSI	iné	Spoločnosť Božieho Slova	1 000
	Balneologické múzeum	Piešťany	TA	ZSI	VÚC	Trnavský samosprávny kraj	53 091
	Vlastivedné múzeum v Galante	Galanta	TA	ZSI	VÚC	Trnavský samosprávny kraj	19 827
	Vlastivedné múzeum v Hlohovci	Hlohovec	TA	ZSI	VÚC	Trnavský samosprávny kraj	122 603
	Záhorské múzeum v Skalici	Skalica	TA	ZSI	VÚC	Trnavský samosprávny kraj	50 724
	Západoslovenské múzeum v Trnave	Trnava	TA	ZSI	VÚC	Trnavský samosprávny kraj	157 888
	Žitnoostrovne múzeum	Dunajská Streda	TA	ZSI	VÚC	Trnavský samosprávny kraj	11 422
	Vojenské historické múzeum	Piešťany	TA	ZSI	štátne	MO SR	40 568
	Hornonitrianske múzeum	Prievidza	TC	ZSI	VÚC	Trenčiansky samosprávny kraj	277 154
	Trenčianske múzeum	Trenčín	TC	ZSI	VÚC	Trenčiansky samosprávny kraj	168 806
	Vlastivedné múzeum Považská Bystrica	Považská Bystrica	TC	ZSI	VÚC	Trenčiansky samosprávny kraj	28 472
	SNK - Slovanské múzeum A.S. Puškina	Brodzany	TC	ZSI	štátne	MK SR/Slovenská národná knižnica	9 848
	SNM - Múzeum Bojnice	Bojnice	TC	ZSI	štátne	MK SR/Slovenské národné múzeum	5 757
	SNM - Múzeum Slovenských národných rád	Myjava	TC	ZSI	štátne	MK SR/Slovenské národné múzeum	7 171
	Dubnické múzeum	Dubnica nad Váhom	TC	ZSI	obecné	Dubnica nad Váhom	197
	Múzeum Moravské Lieskové	Moravské Lieskové	TC	ZSI	obecné	obec Moravské Lieskové	282
	Uhrovské múzeum	Uhrovec	TC	ZSI	obecné	obec Uhrovec	824
	Múzeum kolies ETOP	Púchov	TC	ZSI	iné	ETOP Trading, a.s.	592
	Slovenské sklárske múzeum	Lednické Rovne	TC	ZSI	iné	LR RONA Lednické Rovne	3 856
30	SPOLU Západné Slovensko						1 426 617
102	SPOLU SLOVENSKÁ REPUBLIKA						15 629 130

25	Múzeá v pôsobnosti MK SR spolu	Bratislava 1	BL	BA	štátne	MK SR	4 168 556
-----------	---------------------------------------	---------------------	-----------	-----------	---------------	--------------	------------------

Rekapitulácia aproximatívnych údajov o počtoch zbierok a objektov

Poznámka: Rezortné údaje predstavujú údaje o počtoch zbierok v správe organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR, údaje za Slovensko predstavujú údaje o celkových aproximatívnych počtoch bez ohľadu na vlastníka

Tabuľka č. 6 – Rekapitulácia aproximatívnych údajov o počtoch zbierok a objektov (vrátane duplicit prípadne multiplicit)

Knižnice - zbierky	Údaje za Slovensko ks	Rezortné údaje ks
1. BA región	8 143 597	2 715 108
2. ZS región	8 003 694	10 998
3. SS región	12 246 041	6 438 725
4. VS región	8 234 272	3 079 236
5. SPOLU (1 - 4)	36 627 604	12 244 067
6. Akademické knižnice¹⁷	5 687 370	
7. SPOLU (5 – 6)	42 314 974¹⁸	

Galérie - zbierky	Údaje za Slovensko ks	Rezortné údaje ks
BA región	93 362	2 028
ZS región	20 784	49 576
SS región	32 186	6 399
VS región	17 681	0
SPOLU	164 013	58 003

Múzeá - zbierky	Údaje za Slovensko ks	Rezortné údaje ks
BA región	3 313 279	3 003 684
ZS región	1 426 617	22 784
SS región	8 691 427	1 004 408
VS región	2 197 807	137 680
SPOLU	15 629 130	4 168 556

Pamiatky	Údaje za Slovensko				Rezortné údaje ks
	NhKP	HKP	PÚ	LOK	
BA región	2 636	2 020			
ZS región	4 656	11 025			
SS región	6 633	13 287			
VS región	9 555	19 348			
SPOLU	23 480	45 680	113	4	
Úhrn za SR	69 160				

Vysvetlivky: NhKP = nehnuteľné kultúrne pamiatky (pamiatkové objekty)

HKP = hnuteľné kultúrne pamiatky

PÚ = pamiatkové územia (pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny)

LOK = lokality kultúrneho dedičstva

¹⁷ Akademické knižnice, ktoré vykazuje MŠ SR nevieme v súčasnosti rozdeliť podľa regiónov

¹⁸ Počet vyjadruje všetky knižnice – verejné, vedecké, špeciálne

Archívy	Údaje za Slovensko v b.m.	Rezortné údaje v b.m.
BA región	44 119,68	
ZS región	51 206,74	
SS región	49 664,14	
VS región	37 302,78	
SPOLU	182 293,33	

Národný filmový archív	Údaje za Slovensko	Rezortné údaje
BA región		
ZS región		
SS región		
VS región		
SPOLU	viac ako 3 546 filmov, 14 237 470 m	

STV	Údaje za Slovensko	Rezortné údaje
BA región		
ZS región		
SS región		
VS región		
SPOLU	29 000 hodín filmových záznamov; 67 000 hodín videozáznamov; 4 900 hodín zvukových záznamov	

SRo	Údaje za Slovensko	Rezortné údaje
BA región		
ZS región		
SS región		
VS región		
SPOLU	19 780 nahrávok (z toho 45 000 min na CD); 2 500 b. m.	

Z uvedených prehľadov, ktorými disponujeme v rámci štatistiky Keškult vedenej na MK SR, resp. čerpáme aj z iných zdrojov (Štatistický úrad SR, Pamiatkový úrad SR) a v zmysle vyššie uvedených odkazov pod čiarou, je zrejmé, že údaje nie sú konzistentné a presné, čo vyplýva z nedostatočnej úrovne evidencie predmetov budúcej digitalizácie na všetkých úrovniach správy, resp. doposiaľ sa štatistika na predmetný účel nevedla. V špecializovaných projektoch digitalizácie pred samotným procesom digitalizácie bude nutné vykonať presnú inventarizáciu všetkých objektov určených na digitalizáciu a realizovať ich dokumentáciu a vytvoriť *národný súborný katalóg digitalizácie*. Metodiku vytvorenia a prevádzky katalógu určí Ministerstvo kultúry v súčinnosti s hlavnými subjektmi digitalizácie, ktoré budú zároveň určovať prioritizáciu objektov pre digitalizáciu.

Metodológia

Metodickým nástrojom na návrh, implementáciu, prevádzkovanie a trvalú udržateľnosť aktivít na národnej úrovni sú príručky MINERVA. Je to napríklad *Príručka pre dobrú prax projektov digitalizácie*, *Zásady kvalitného kultúrneho webového sídla*, *Technické predpisy pre programy tvorby digitálneho kultúrneho obsahu* (pripravujú sa odporúčania ohľadom práv duševného vlastníctva).

Ako metodika pre dlhodobé uchovávanie kultúrneho dedičstva boli vypracované a distribuované *Technické odporúčania pre zachovanie digitálneho dedičstva* tvoriace doplnenie ku Charte o zachovaní digitálneho dedičstva UNESCO.

Na Slovensku neexistuje politika ani jednotné pravidlá digitalizácie. Táto stratégia je rozpracovaním základných východiskových dokumentov a opiera sa čiastočne o skúsenosti v iných krajinách, reflektuje prioritné požiadavky v tejto oblasti, nastavuje finančné rámce, stanovuje ciele a postupy. Opiera sa o analýzu v oblasti elektronizácie verejnej správy a rozvoja elektronických služieb, obsiahnutú v dokumente OPIS 2007 -2013¹⁹, ktorá poukazuje na nedostatočné prepojenie jednotlivých služieb verejnej správy, čím sú neprehľadné a nie je možné ich zlacnieť a uspokojivo riadiť. Koncept efektívnej elektronizácie verejnej správy predpokladá, že informačné a organizačné systémy verejnej správy budú štandardizované a vzájomne prepojené. V súčasnosti má iba 8 % poskytovaných e-služieb komunikačnú (interaktívnu) a iba 23 % transakčnú (kompletné vybavenie záležitosti) funkciu. Úroveň využívania infraštruktúry IKT vo verejnej správe je relatívne dobrá z hľadiska vybavenosti, internetizácie ale menej z hľadiska výkonnosti a najmenej z hľadiska efektívnosti IKT. Kvalita informačného systému verejnej správy je negatívne poznačená vysokou mierou rôznorodosti implementovaných riešení v jednotlivých organizáciách verejnej správy. Väčšina (cca 57 %) existujúcich, ako aj plánovaných IS VS vo verejnej správe nie je interoperabilná²⁰ a podiel automaticky vkladáných údajov je menší ako 10 % (t.z., že 90 % údajov sa vkladá manuálne). Podiel IS ÚOŠS, ktoré majú nadrezortnú interoperabilitu je iba 5 % a iba 22 % IS ÚOŠS je interoperabilných vnútorne. V samospráve je úroveň využívania IKT ešte nižšia.

Uvedené nedostatky ako aj absencia jednotných pravidiel pre digitalizáciu sú dôležité, aby sa dospelo k rozhodnutiu o postupe v procesoch jednotlivých etáp pripravovanej digitalizácie **na úrovni MK SR**, berúc pritom do úvahy nasledovné štandardy:

- 1) *Ministerstvo dopravy a telekomunikácií* vydalo roku 2006 *výnos*, ktorý predpisuje štandardy pre informačné systémy vo verejnej správe, vrátane technických štandardov, štandardov pre aplikačné služby, integráciu a výmenu údajov, prístupnosť Webu, bezpečnosť a zálohovanie. Tento výnos v súčasnosti mení a metodicky dopĺňa MF SR. Prvý výnos bol vydaný 8. septembra 2008 č. MF/013261/2008-132 o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy, ktorý dopĺňa rozdelenie, náležitosti a vysvetlenia štandardov, príklady správneho použitia štandardov, spôsob ich aktualizácia a oblasti ich uplatnenia pre informačné systémy verejnej správy, vydané týmto výnosom. (Posledná aktualizácia nadobudla účinnosť 1. októbra 2008).
- 2) V gescii MKSR bol vypracovaný zoznam štandardov špecificky sa vzťahujúcich na *digitalizáciu* kultúrneho a vedeckého obsahu, ktorý pokrýva technické predpisy MINERVA.
- 3) *Návrh štandardov pre digitalizáciu* vychádza z medzinárodných odporúčaní a skúseností²¹. Týka sa otvorených formátov a štandardov, digitálneho zaznamenania

¹⁹ <http://www.opis.gov.sk/data/files/3862.pdf>

²⁰ Interoperabilita: schopnosť informačných a komunikačných systémov vymieňať a spoločne používať údaje a informácie

²¹ *Štandardy a technologické odporúčania pre digitalizáciu*. (Návrh pre prvé prerokovanie na Rade pre informatizáciu MK SR). November 2006. Dostupné na: <http://www.viks.sk/digitus/>

a uchovávanía textov, statických obrazov, audiovizuálnych záznamov, zvukových záznamov, dlhodobej archivácie, voľby médií, sprístupňovania digitálneho obsahu a virtuálnej reality, web stránok, bezpečnosti a sprístupnenia digitálneho obsahu .

- 4) Po zosúladiení súboru štandardov pre digitalizáciu so štandardami, ktoré sa navrhujú v rámci projektu Európskej digitálnej knižnice (Europeana) sa štandardy pre digitalizáciu stanú súčasťou národného súboru štandardov vo *Výnose o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy*²², ktorý sú povinní rešpektovať všetky subjekty, ktoré pripravujú a realizujú projekty digitalizácie financované alebo spolufinancované z verejných zdrojov. Osobitný význam pre digitalizáciu majú štandardy a odporúčania týkajúce sa technickej a sémantickej a jazykovej interoperability, metaúdaje (metadáta), mnohojazyčnosti, nástrojov vyhľadávania na internete, prieskumové nástroje digitálneho obsahu, technika, technológia a riadenie dlhodobého uchovávanía digitálneho obsahu.

Špecifické štandardy, pravidlá a odporúčania pre digitalizáciu sú najmä:

- Riadené slovníky, súbory autoritatívnych hesiel, tezaury, klasifikačné a indexačné systémy
- Jednoznačné identifikátory digitálnych objektov (systém trvalej identifikácie digitálnych objektov a zbierok (persistent identifiers))
- Aplikačné profily metaúdajov umožňujúce zdieľanie digitálneho obsahu v distribuovanom prostredí (Dublin Core)
- Relevantné technológie sémantického webu (Web 2.0)
- Integrácia s inými aktivitami mimo oblastí kultúrneho dedičstva (Google, Wikipédia a i.).

Charakteristika otvorených formátov a štandardov pre digitalizáciu - pre riadiacu úroveň digitalizácie MK SR a pre realizátorov samotného procesu digitalizácie

Dôležitým atribútom je aj zosúladienie implementácie a nasadenie podporných IS do produkčnej prevádzky s platnou legislatívou SR. Najdôležitejšími v tejto oblasti sú zákony:

- Ústava slovenskej republiky, z ktorej vyplýva právo na informácie
- zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy, podľa ktorého od 1. februára 2007 je ústredným orgánom štátnej správy pre informatizáciu spoločnosti Ministerstvo financií SR
- zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností
- zákon č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov
- zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike
- zákon č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise
- zákon č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách
- zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov
- zákon č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom
- zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene doplnení niektorých predpisov
- zákon č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonoch
- Výnos MDPT SR č. 1706/M-2006 o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy
- Metodický pokyn MDPT SR k štandardom pre informačné systémy verejnej správy
- Nariadenie vlády 276/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri práci so zobrazovacími jednotkami
- Zákon č. 343/2007 Z. z. o podmienkach evidencie, verejného šírenia a uchovávanía audiovizuálnych diel, multimediálnych diel a zvukových záznamov umeleckých výkonov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (audiovizuálny zákon) (uverejnené v Zbierke zákonov čiastka 149, s. 2316)

²² *Výnos o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy. Výnos Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky zo 14. júla 2006 č. 1706/M-2006*

- 541/2002 Z. z. vyhláška Národného bezpečnostného úradu o obsahu a rozsahu prevádzkovej dokumentácie vedenej certifikačnou autoritou a o bezpečnostných pravidlách a pravidlách na výkon certifikačných činností

Smernice EÚ

- Smernica 96/9/ES z 11.marca 1996 o právnej ochrane databáz
- Smernica 1999/93/ES z 13. decembra 1999 o rámci spoločenstva pre elektronické podpisy
- Smernica 2002/58/ES z 12. júla 2002 o súkromí a elektronických komunikáciách
- Smernica 2003/98/ES z 17.novembra 2003 o opakovanom použití informácií verejného sektora
- Smernica 2006/24/ES z 15. marca 2006 o uchovávaní údajov a o zmene a doplnení smernice 2002/58/ES

Realizácia stanovených cieľov musí zahŕňať aj budovanie data-centier, digitalizačných pracovísk, reštaurátorských laboratórií a dočasných depozitov (archívov) v súlade s spomínanou legislatívou SR a smernicami EÚ. Všetky komponenty musia mať zvýšenú fyzickú ochranu objektov a legislatívne podchytenú ochranu osobných údajov v maximálnej možnej miere. Preto ešte pred začatím realizácie sa musí myslieť na architektúru, technickú špecifikáciu aj na ďalšie požiadavky na lokalitu. Vzhľadom k strednodobému životnému cyklu projektu musí byť zabezpečené škálovateľné a modulárne technické vybavenie, pričom sa musí rátať s robustnou infraštruktúrou a digitalizačnou technikou.

Ďalším významným aspektom je informačná bezpečnosť v rámci všetkých IS v rezorte, ktoré budú prenášať, alebo akokoľvek pristupovať k utajovaným a chráneným dátam. Vytvorením dohľadového centra, jeho zabezpečením priemyselnými kamerami, záplavovými a dymovými detektormi, automatickými hasiacimi zariadeniami sa minimalizuje prípadné poškodenie, strata údajov alebo zbierok v depozitoch takýchto centier.

Otvorené štandardy pomáhajú podpore interoperability a zabezpečujú, že zdroje sú znovu použiteľné a môžu byť vytvorené a modifikované rozličnými aplikáciami. Taktiež pomáhajú vyhnúť sa závislosti na konkrétnom dodávateľovi. Napriek tejto všeobecnej požiadavke nebude možné ani účelne vyhýbať sa niektorým privátnym riešeniam, ako je napr. Google a Google Book Search na vyhľadávanie a zobrazovanie digitálneho obsahu, Adobe zobrazovanie, Windows na manažment osobného priestoru, Amazon získanie materiálov, Wikipedia na spoluprácu pri tvorbe a dotváraní digitálneho obsahu.

Pri aplikácií štandardov v projektoch digitalizácie je potrebné brať ohľad na nasledovné východiská:

- snaha o implementáciu riešení založených na otvorených formátoch a štandardoch
- podpora a participácia na vývoji otvorených riešení
- zabezpečenie podpory existujúcich riešení pre komunikáciu a spoluprácu s otvorenými formátmi a štandardmi

Pre oblasť tvorby, správy a ukladania (systém digitálnej knižnice) treba uvažovať ako o najnovšej a všeobecne dostupnej alternatíve FEDORA : Flexible Extensible Digital Object Repository Architecture²³, ktorá je určená pre tvorbu aplikácií najmä pre digitálne repozity kultúrnych a vzdelávacích inštitúcií.

Všetky digitalizačné projekty musia zabezpečiť súlad svojich riešení a ich súlad so štandardom OAIS²⁴.

Všetky projekty a riešenia sa musia podrobiť auditu v súlade s najnovšími poznatkami o kvalite, spoľahlivosti a manažmente rizík, ktoré sú spojené s tvorbou, prevádzkou a využívaním digitálnych repozitov (napr. DRAMBORA²⁵) a permanentne využívať najnovšie nástroje interného auditu.

²³ Fedora Commons. Dostupné: <http://www.fedora-commons.org/>

²⁴ ISO 14721:2003 : Space data and information transfer systems -- Open archival information system -- Reference model. Dostupné: http://www.iso.org/iso/iso_catalogue/catalogue_tc/catalogue_detail.htm?csnumber=24683

²⁵ Digital Curation Centre and Digital Preservation Europe, (February 2007), DCC and DPE *Digital Repository Audit Method Based on Risk Assessment (DRAMBORA)*, v1.0., dostupné 28.02.2007 na: <http://www.repositoryaudit.eu/download>

Digitálny obsah pamäťových inštitúcií musí byť dostupný na zber (harvesting) a používanie cez protokol OAI PMH²⁶.

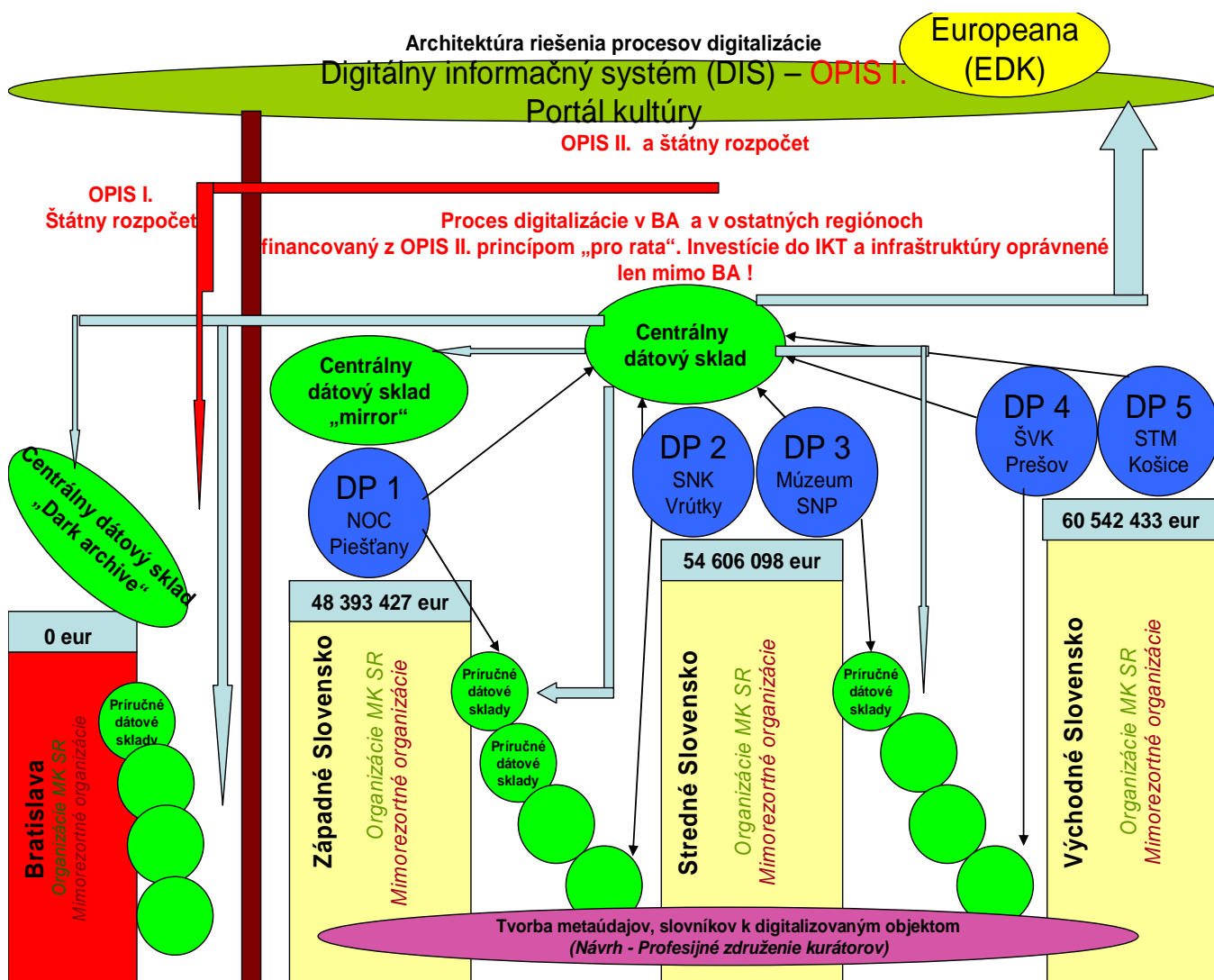
Odporúča sa používať RDF (Resource Description Framework), nástroje sémantického webu - jazyk na popis webovských zdrojov a metadát. Ďalej je potrebné tvoriť a používať národné medzisektorové súbory autorít alebo tezaury, uplatňovať výsledky výskumu a aplikovať poznatky SKOS (Simple Knowledge Organisation System). V oblasti slovníkov a klasifikačných systémov zabezpečiť ich mapovanie do SKOS.

Vytvorenie jednotného Portálu kultúry, znamená zo strany MK SR (vychádzajúc z jeho kompetencií v rámci OPIS II) zabezpečiť (kreovať) systémovú aplikáciu (DIS), ktorá bude spĺňať požiadavky na interoperabilitu ako v rámci interného rezortného systému (organizácie MK SR), medzirezortného systému (kooperácia s MV SR, ÚGKK), prierezového systému (kooperácia s inštitúciami v pôsobnosti samospráv a s verejnoprávnymi inštitúciami- STV, SRo, s privátnymi subjektmi) ako platformy pre zabezpečenie inteoperability s Európskou digitálnou knižnicou (Europeana).

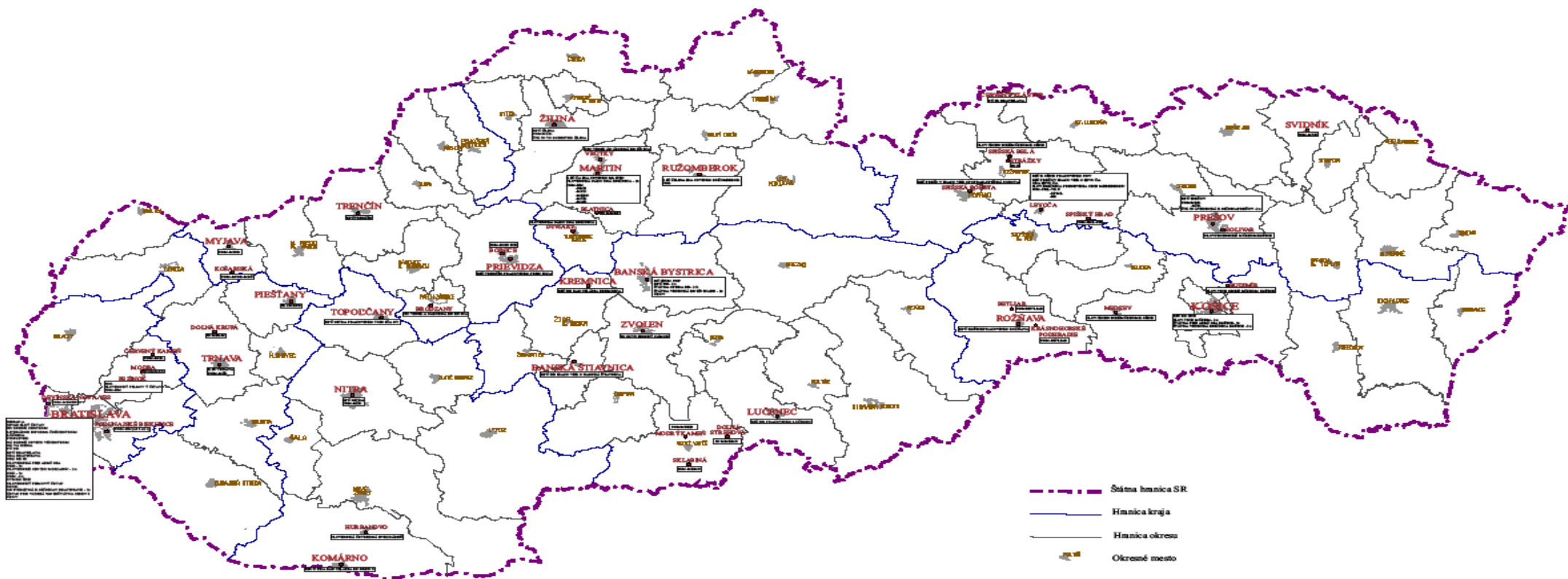
Procesná architektúra digitalizácie

V nadväznosti na uvedené východiská, ciele, úlohy sa navrhuje nasledovná architektúra riešenia procesov digitalizácie, t.j. procesná architektúra a zdroje finančného krytia :

Obrázok č. 1

²⁶ The Open Archives Initiative Protocol for Metadata Harvesting. Dostupné: <http://www.openarchives.org/OAI/2.0/openarchivesprotocol.htm>

Obrázok č. 2 Mapa lokalizácie organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR a ich organizačných zložiek a pracovísk

Vyššie uvedená mapa (obrázok č. 2) zobrazuje lokalizáciu organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR a ich organizačných zložiek a pracovísk. Z uvedeného sa vychádza, okrem iného, pri navrhovaní optimálneho riešenia - lokalít pre umiestnenie digitalizačných pracovísk na Slovensku. Návrh na zriadenie digitalizačných pracovísk v regiónoch Slovenska je odvodený od indikatívnej regionálnej alokácie finančných zdrojov z OPIS II. (pozri tabuľku č. 7). Návrh je potrebné kreovať aj v závislosti od druhu objektov, ktoré sa budú v rámci týchto pracovísk digitalizovať (audiovizia, textové dokumenty, pamiatky, muzeálne a galerijné zbierky, živé umenie, kultúrno – osvetová, dokumentačná činnosť a pod.). Zriadenie digitalizačných pracovísk sa navrhuje v západoslovenskom regióne v NOC v Piešťanoch, v stredoslovenskom regióne v SNK vo Vrútkach a v Múzeu SNP v Banskej Bystrici, vo východoslovenskom regióne v Slovenskom technickom múzeu v Košiciach a v Štátnej vedeckej knižnici v Prešove.

Finančný plán OPIS podľa prioritných osí a zdrojov financovania

Tabuľka č.7

(v EUR, v bežných cenách)

	Financovanie Spoločenstva	Prostriedky zo štátneho rozpočtu členského štátu	Orientačné rozdelenie prostriedkov zo štátneho rozpočtu členského štátu		Celkové financovanie (e) = (a) + (b)	Podiel spolufinancovania (f) = (a) / (e)	Pre informáciu	
	(a)	(b) = (c) + (d)	Financovanie z vnútroštátnych verejných zdrojov (c)	Financovanie z súkromných zdrojov (d)			Príspevky EIB	Iné financovanie
Prioritná os 1 ERDF (verejně oprávněné)	702 268 409	123 929 719	123 929 719		826 198 128	85%		53 152 701
Prioritná os 2 ERDF (verejně oprávněné)	163 541 958	28 860 346	28 860 346		192 402 304	85%		
Prioritná os 3 ERDF (verejně oprávněné)	96 201 152	16 976 674	16 976 674		113 177 826	85%		
Prioritná os 4 ERDF (verejně oprávněné)	31 083 886	5 485 392	5 485 392		36 569 278	85%		
Celkom	993 095 405	175 252 131	175 252 131		1 168 347 536	85%		53 152 701

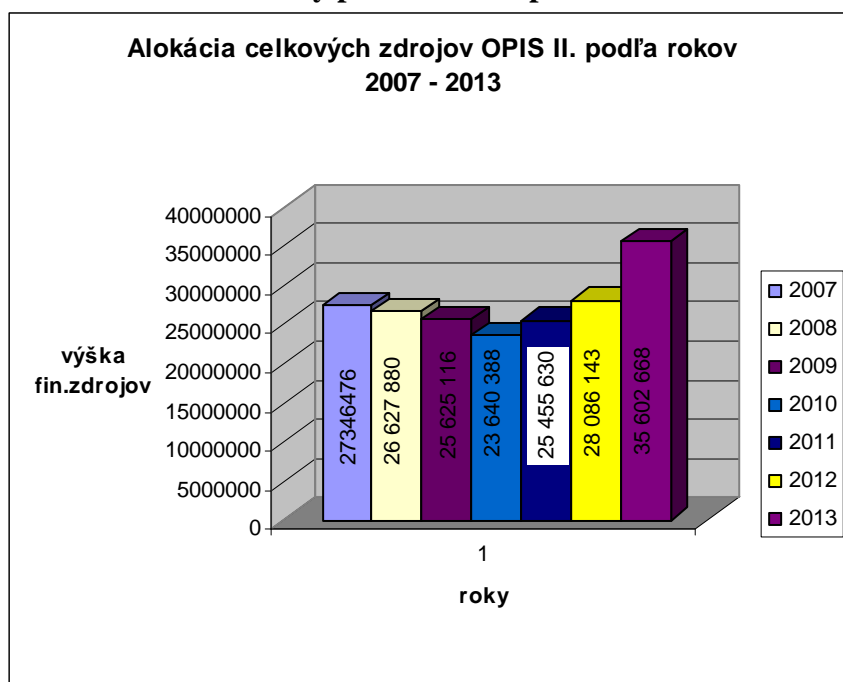
Finančný plán OPIS II. podľa zdrojov a rokov

Tabuľka č. 8

Sumy v EUR

Spolu 2007 - 2013	Prostriedky spoločenstva	Verejné vlastné zdroje - ŠR
192 402 304	163 541 958	28 860 346
Spolu 2007	Prostriedky spoločenstva	Verejné vlastné zdroje - ŠR
27346476	23 259 804	4 104 672
Spolu 2008	Prostriedky spoločenstva	Verejné vlastné zdroje - ŠR
26 627 880	22 633 698	3 994 182
Spolu 2009	Prostriedky spoločenstva	Verejné vlastné zdroje - ŠR
25 625 116	21 781 348	3 843 768
Spolu 2010	Prostriedky spoločenstva	Verejné vlastné zdroje - ŠR
23 640 388	20 094 330	3 546 058
Spolu 2011	Prostriedky spoločenstva	Verejné vlastné zdroje - ŠR
25 455 630	21 637 286	3 818 344
Spolu 2012	Prostriedky spoločenstva	Verejné vlastné zdroje - ŠR
28 086 143	23 873 224	4 212 922
Spolu 2013	Prostriedky spoločenstva	Verejné vlastné zdroje - ŠR
35 602 668	30 262 268	5 340 400

Obrázok č. 3 : Finančný plán OPIS II. podľa rokov

Finančný plán OPIS podľa prioritných osí a zdrojov financovania, indikatívny plán regionálnych alokácií bez spoluúčasti 15 % zo ŠR :

Tabuľka č. 9

	Spolu	Západné Slovensko	Stredné Slovensko	Východné Slovensko
Opatrenie 1.1	351 134 204	136 820 651	99 281 041	115 032 513
Opatrenie 1.2	351 134 204	109 519 943	102 850 460	138 763 801
Prioritná os 1	702 268 409	246 340 594	202 131 501	253 796 314
Prioritná os II EUR	163 541 958 EUR	48 393 427 EUR	54 606 098 EUR	60 542 433 EUR
Prioritná os II Sk	4 926 865 027 Sk	1 457 900 382 Sk	1 645 063 308 Sk	1 823 901 336 Sk
Prioritná os 3	96 201 152	27 959 779	28 568 544	39 627 829
OPIS - bez TP	962 011 519	322 693 800	285 306 143	354 011 576
Prioritná os 4	31 083 886			
OPIS spolu	993 095 405			

Finančný plán OPIS prioritná os II., indikatívny plán regionálnych alokácií celkovo aj so spolu účasťou štátu vo výške 15 % :

Tabuľka č.10

	Spolu	Západné Slovensko	Stredné Slovensko	Východné Slovensko
Prioritná os 2 EUR	192 402 304 EUR	56 933 444 EUR	64 242 468 EUR	71 226 392 EUR
Prioritná os 2 Sk	5 796 311 810 Sk	1 715 187 513 Sk	1 935 347 426 Sk	2 145 776 871 Sk

Pozn.: Regionálne alokácie sú vypočítané podľa nasledovného kľúča:

- opatrenie 1.1: výpočet na základe počtu obyvateľov v regiónoch NUTS 2
- opatrenie 1.2: výpočet na základe počtu obyvateľov a počtu sídiel v regiónoch NUTS 2
- **Prioritná os 2: výpočet podľa počtu obyvateľov a počtu sídiel v regiónoch a tiež podľa predbežného odhadu miesta realizácie najväčších projektov**
- Prioritná os 3: výpočet na základe počtu obyvateľov a počtu sídiel v regiónoch NUTS 2 pri zohľadnení miery nezamestnanosti v regiónoch

Podľa uvedených informácií má regionálne rozdelenie pre NUTS 2 Cieľ 1 indikatívny, rozumieme orientačný charakter a domnievame sa, že prostriedky je možné použiť na národné projekty podľa predkladaného návrhu pri indikatívnom dodržaní alokácií so zreteľom na vyrovnávanie disparít a efektívne splnenie cieľov OPIS.

Podpora zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu

Región NUTS II

Cieľ 1

Cieľ Európskeho spoločenstva umožňujúci podporu rozvoja a štrukturálnych zmien regiónov, ktorých rozvoj zaostáva. Pomoc poskytovaná v rámci plnenia Cieľa 1 predstavuje najvyššiu možnú mieru pomoci, aká vôbec môže byť členskému štátu EÚ zo štrukturálnych fondov poskytnutá. Uchádzať sa o ňu môžu výhradne tie regióny, ktorých HDP na obyvateľa, meraný paritou kúpnej sily a vypočítaný na základe údajov ES v priemere za posledné tri kalendárne roky, je nižší ako 75 % priemeru HDP Európskych spoločenstiev. S výnimkou Bratislavského samosprávneho kraja spadajú do tejto kategórie všetky ostatné samosprávne kraje Slovenskej republiky. Na dosiahnutie Cieľa 1 sa poskytujú prostriedky z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF), Európskeho sociálneho fondu (ESF) a Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EAGGF).

Všeobecné ciele, priority, subjekty stratégie digitalizácie a hlavné strategické úlohy a postupy digitalizácie

Všeobecné ciele a priority stratégie digitalizácie nadväzujú na Európske iniciatívy v oblasti digitalizácie kultúrneho dedičstva ako napríklad Akčný plán eEurope2002, Lundské zásady o digitalizácii kultúrnych a vedeckých obsahov, Parmská charta, National Representatives Group (NRG) - skupina na podporu programu eEurope s cieľom koordinovať postupy a rozvoj infraštruktúry na digitalizáciu kultúrneho a vedeckého obsahu, projekt MINERVA (Ministerial Network for Valorising Activities in digitisation), ktorý sa roku 2003 rozšíril o projekt pre prístupujúce krajiny (MINERVA-PLUS a pod. prijímané postupne od roku 2000.

Strategické ciele:

1. Prekonať rozdielny inštitucionálny prístup presadzovaním národnej stratégie za účasti všetkých zainteresovaných subjektov
2. Snažiť sa o dosiahnutie konsenzu medzi štyrmi hlavnými oblasťami dedičstva (knihnice, archívy, audiovizuálne archívy, múzeá a galérie) v základných otázkach interoperability (riadenie, harmonogram prípravy projektov a ich štruktúra, štandardy, technická architektúra, organizačná štruktúra, rozsah digitalizácie a sprístupnenia digitálneho obsahu). Za interoperabilitu metadát bude zodpovedať externá zložka - Profesionálne združenie kurátorov, ako kompetenčná inštitúcia. Riadenie aktivity spočíva v metodickom usmerňovaní zo strany MK SR.
3. Na základe odporúčaní a záverov pilotného riešenia DIS realizovať a rozvíjať produkčné prostredie pre projekt Slovenskej digitálnej knihnice (knihnice, archívy, audiovizuálne archívy, múzeá a galérie), ktorý umožní prístup k digitálnemu obsahu pamäťových inštitúcií a integrovať ich do systému Európskej digitálnej knihnice.
4. Získať najvyspelejšie technológie digitalizácie a orientovať sa na perspektívne štandardy digitalizácie, tvorbu metadát, on-line prístupu a dlhodobého archivovania
5. Usilovať sa o konzistentnú národnú politiku digitalizácie, aby sa MK SR stalo sprostredkovateľským orgánom na prístup k štrukturálnym fondom EÚ a podporovať defragmentáciu národných politických prístupov krajín EÚ k digitalizácii

6. Integrovať digitalizačné akcie v znalostnej spoločnosti a v ekonomike s potrebami vzdelávania (študijné osnovy a programy vysokých škôl), s potrebami vedy, techniky, inovácií, podnikania, cestovného ruchu, eCommerce, eCulture, eGovernment
7. Vyriešiť problémy interoperability medzi inštitúciami a informačnými systémami knižníc, múzeí, galérií, pamiatok, archívov a audiovizíe. Rámcové návrhy na riešenie obsahuje záverečná správa pilotného projektu DIS MK SR.
8. Riešiť problémy interoperability medzi sektorom pamäťových inštitúcií a sektorom vedy a vzdelávania
9. Použiť špeciálne finančné zdroje zo štrukturálnych fondov OPIS a štátneho rozpočtu prednostne na projekty digitalizácie národných pamäťových, vedeckých a vzdelávacích inštitúcií a súvisiacu infraštruktúru
10. Realizovať projekt Slovenskej digitálnej knižnice, v súlade s OPIS 2 a akcelerovať masovú digitalizáciu 510 000 tlačených slovaciek, aby sa čo najskôr predišlo duplicitám a multiplicitám digitalizácie a aby bol digitálny obsah čo najskôr dostupný pre všetkých
11. Podporiť rozvoj obchodu, podnikania s kultúrnym obsahom, s prihliadnutím na obmedzenia vyplývajúce z OPIS 2
12. Určiť financie na zabezpečenie prístupu k digitálnemu kultúrnemu obsahu a na ochranu takéhoto obsahu. Určiť úlohy, ktoré treba na národnej úrovni riešiť v spojitosti s digitalizáciou (napr. dlhodobé uchovávanie digitálneho obsahu, nástroje vyhľadávania, využívanie digitálneho obsahu v školách, riadené slovníky, tezaury, klasifikácie, mnohojazyčná prezentácia a dostupnosť digitálneho obsahu, využitie digitálneho obsahu pre národný korpus slovenského jazyka, využitie digitálneho obsahu pre vedu, výskum, inovácie, pre rozvoj služieb, pre cestovný ruch, právne aspekty sprístupňovania digitálneho obsahu, technologické aspekty ochrany digitálneho obsahu a pod.).
13. Podporovať interakciu pri poskytovaní služieb podnikateľskému sektoru a interakciu so sektorom vedy, výskumu a vývoja
14. Vybudovať v Slovenskej národnej knižnici integrované kompetenčné centrum, v ktorom sa budú prepájať technologické procesy digitalizácie, mikrofilmovania, konzervovania a reštaurovania knižničných zbierok
15. Zostaviť pracovné skupiny zo zástupcov MK SR, vybraných národných inštitúcií a dodávateľa služieb v oblasti digitalizácie, ktoré budú predkladať svoje návrhy Rade ministra kultúry SR pre informatizáciu a digitalizáciu.

Partikulárnymi cieľmi stratégie sú:

- Dosiahnuť digitalizáciu rozhodujúcich prvkov slovacikálneho dedičstva SR v knižniciach, múzeách, archívoch, galériách, pamiatkach, audiovizíi.
- Vytvoriť rámec a prijať riešenie pre dlhodobé uchovanie digitálnych zdrojov na národnej úrovni.
- Spracovať metodiku digitalizácie jednotlivých druhov objektov kultúrneho dedičstva ako aj usmernenia v oblasti technickej, funkčnej architektúry informačných systémov pre prezentáciu a digitalizáciu kultúrneho obsahu v oblasti kultúry.
- Zabezpečiť vedúce postavenie národných pamäťových inštitúcií v dynamickom a meniacom sa prostredí, v ktorom sa uskutočňuje rýchly technologický a ekonomický rozvoj.
- Posilniť koordináciu a presadzovať silnejšie prepojenie medzi digitalizačnými iniciatívami inštitúcií, systémami a projektmi prostredníctvom riadiaceho grémia zriadeného pri ministerstve kultúry (Rada ministra kultúry SR pre informatizáciu a digitalizáciu).
- Pokračovať v snahe o prekonávanie fragmentácie a duplikácie digitalizačných aktivít a o maximalizáciu synergií sprístupnením štandardov, metodík a odporúčaní pre projekty digitalizácie.
- Hodnotiť a identifikovať vhodné modely, spôsoby financovania a politické prístupy na udržanie rozvoja a stratégie dlhodobého uchovávanania.

- Presadzovať kultúrnu a jazykovú rôznorodosť prostredníctvom tvorby digitálneho obsahu.
- Zlepšovať on-line prístup ku kultúrnemu obsahu.
- Dosiahnuť synergický efekt a maximálnu efektívnosť vynakladaných prostriedkov.
- Prispieť k zvýšeniu zamestnanosti, trvalo udržateľnému rozvoju regiónov a budovaniu znalostnej spoločnosti.
- Podporiť vzdelávanie odborníkov a výmenu skúseností v oblasti digitalizácie kultúrneho dedičstva.

Priority stratégie digitalizácie:

- Záchrana kultúrneho dedičstva (formou vytvorenia digitálnych kópií s najvyššou dosiahnuteľnou kvalitou), u ktorého existuje - kvôli veku, poškodeniu, konečnej trvanlivosti a pod. nebezpečenstvo nenávratnej straty.
- On-line sprístupnenie reprezentatívneho výberu kultúrneho dedičstva Slovenska, dokumentujúceho históriu, kultúrnu rôznorodosť Slovenska.
- Podpora národnej identity a zviditeľnenie Slovenska v zahraničí.
- Zvýšenie miery zapojenia sa do medzinárodných aktivít, smerujúcich k vytvoreniu európskej digitálnej knižnice.

Hlavné strategické úlohy a postupy digitalizácie:

1. Vytvoriť na Slovensku *sieť piatich špecializovaných digitalizačných pracovísk* tak, aby sa digitalizácia realizovala decentralizovane, v súlade so stanovenými cieľmi priority osi (indikátormi pokroku), uvedenými v tabuľke č.2.
2. Sieť digitalizačných pracovísk budovať v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR, ktorým bude určený status „digitalizačného pracoviska“ s rozšírením pôsobnosti v zriaďovacej listine v zmysle vyššie uvedenej **architektúry riešenia procesov digitalizácie (obr. č.1)**. Digitalizačné pracovisko bude proces digitalizácie jednotlivých objektov digitalizácie zabezpečovať v kontraktnej rovine, a to aj pre partnerské organizácie v rezorte, resp. mimo rezortu, t.j. na určitej agregovanej úrovni (knihnice, múzeá, galérie, audiovizia, archívy, pamiatky, živá kultúra...). Digitalizačné pracovisko bude tiež oprávneným žiadateľom o nenávratný finančný príspevok z OPIS II. Činnosť digitalizačného pracoviska bude v rovine kontraktnej a manažérskej, digitalizácia bude zabezpečovaná formou outsourcingu, t.j. dodávky služieb zo strany digitalizačného partnera.
3. Realizovať z pozície MK SR verejné obstarávanie: 1) pre výber dodávateľa na konzultačnú činnosť, spracovávanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok z príslušných operačných programov, vrátane OPIS II. a na realizáciu určených výkonov v oblasti implementácie projektov financovaných zo štrukturálnych fondov. Zrealizované, zmluva pripravovaná na podpis.
4. Realizovať z pozície MK SR verejné obstarávanie : 2) pre výber dodávateľa na konverziu informačných systémov, realizáciu procesov digitalizácie a súvisiacich služieb, budovanie infraštruktúry, ktorá súvisí so zriaďovaním dátových skladov, dlhodobé archivovanie, predigitalizačnú ochranu materiálu (napr. deacidifikácia), tvorbu metadát. *Dodávateľ bude riešiť kľúčové oblasti digitalizácie: a) dlhodobé uchovávanie digitálneho obsahu (národný digitálny repozit, inštitucionálne digitálne repozity, permanentný audit digitálnych repozitov), b) ochranu a bezpečnosť digitálneho obsahu, c) komercializáciu digitalizácie digitálny eCommerce, d) manažment a marketing digitalizačných centier, e) telekomunikačné prostriedky (siete) na sprístupnenie digitálneho obsahu, f) vzdelávanie za účelom prípravy odborníkov pre oblasť digitalizácie a prípravu projektov digitalizácie v oblasti sektorov dedičstva.* Zrealizované, zmluva pripravovaná na podpis.

5. Iniciovat' zriadenia profesijného združenia kurátorov pre tvorbu metadát, riadených slovníkov, tezaurov z radov odborníkov z organizácií s kultúrnym, vedeckým, výchovným poslaním.
6. Zabezpečenie ochrany autorských práv pre digitalizovaný obsah postupne sprístupňovaný cez Portál kultúry (copyright), aby sa ekonomická hodnota obsahu realizovala vhodným spôsobom.
7. Koordinovat' špecializované projekty digitalizácie na národnej úrovni z pozície Ministerstva kultúry SR a koordinovat' využívanie verejných zdrojov (štrukturálne fondy, štátny rozpočet) na digitalizáciu.
8. Podporit' projekt Slovenskej digitálnej knižnice a jej prepojenie na DIS, čím sa dosiahne homogénne prostredie v rámci kultúry podľa modelu Európskej knižnice a Európskej digitálnej knižnice (i2010), Europeany a zabezpečiť prezentácia digitálneho obsahu prostredníctvom Portálu kultúry.
9. Podporovat' spoluprácu štátneho, verejného a privátneho sektora.

Model riešenia digitalizácie a projektu Slovenskej digitálnej knižnice (SDK) vychádzajúc z procesnej architektúry riešenia digitalizácie, systém organizácie a riadenia

Základnú štruktúru systému tvoria dva hlavné prvky (subjekty):

- 1) Poskytovatelia dát (data providers)
- 2) Poskytovatelia služby (service providers)

Obrázok 4 Základný funkčný model Slovenskej digitálnej knižnice OAI-PMH

1) Poskytovatelia dát (Data Providers)

Poskytovateľmi dát sú subjekty (organizácie, systémy, osoby) ktoré poskytujú voľný prístup k metaúdajom cez protokol OAI-PMH. Sú vlastníčkmi alebo správcami zbierok. Sú to subjekty, ktoré poskytujú digitálny obsah. V súlade s touto stratégiou digitalizácie, digitalizujú prednostne objekty z vlastných zbierok prípadne zo zbierok iných subjektov (ďalšie organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR, resp. mimorezortné organizácie), s použitím externých služieb. Ide o sieť piatich digitalizačných pracovísk v Piešťanoch (NOC), vo Vrútkach (SNK), v Banskej Bystrici (Múzeum SNP), v Prešove (ŠVK) a v Košiciach (STM), prostredníctvom ktorých poskytujú Poskytovateľovi služby cez Portál kultúry dáta ostatné subjekty (subjekty mimo rezortu MK SR na dobrovoľnej báze, avšak pri dodržaní metodológie a štandardov pre digitalizáciu objektov).

Navrhujeme nasledovnú štruktúru digitalizačných pracovísk (DP) a ich zameranie:

DP NOC Piešťany – univerzálne digitalizačné pracovisko pre digitalizáciu objektov kultúrneho dedičstva v správe organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR v Bratislave, resp. mimorezortných organizácií, avšak s primárnym určením digitalizácie audiovizie (filmový materiál, video materiál, zvukový materiál, mikromédií, záznamy vysielania televízií a rádií, zhmotnené materiály kultúrno – osvetovej činnosti, dokumentačné materiály).

DP SNK Vrútky – špecializované digitalizačné pracovisko pre digitalizáciu textových dokumentov (textové dokumenty, viazané textových dokumenty, archívne materiály, katastrálne mapy a pod.), vrátane preddigitalizačnej fázy – konzervátorské a preparátorské pracovisko pre odborné ošetrovanie, konzervovanie a reštaurovanie špecializovaných fondov historických dokumentov pred samotným procesom digitalizácie, deacidifikácia lignocelulóзовých nosičov informácií.

DP Múzeum SNP Banská Bystrica – digitalizácia objektov (obrazových objektov, malých 3D objektov – galerijné, muzeálne zbierky).

DP ŠVK Prešov – digitalizácia textových dokumentov a obrazových objektov a malých 3D objektov (textové dokumenty, knihy, archívy, galerijné, muzeálne zbierky).

DP Slovenské technické múzeum Košice – digitalizácia veľkých 3D objektov (nehnutel'né kultúrne pamiatky).

Zameranie činnosti jednotlivých digitalizačných pracovísk je rôznorodé, bolo by zložité rozvrhnúť digitalizáciu objektov medzi pracoviská z hľadiska ich rovnorodosti, pretože je potrebné brať do úvahy finančnú alokáciu podľa jednotlivých regiónov, ktorú výrazne ovplyvňuje potreba financovať výstavbu depozitov ŠVK v Prešove, zriadenie deacidifikačného pracoviska vo Vrútkach, zriadenie dátových skladov na všetkých úrovniach a v prípade príručných dátových skladov vo všetkých organizáciách, ktoré spravujú jednotlivé objekty digitalizácie, potrebu digitalizovať objekty v Bratislave v najbližšom digitalizačnom pracovisku (t.j. NOC Piešťany). Keďže sa digitalizačný proces bude realizovať dodávateľským spôsobom formou outsourcingu, musí sa s rôznorodosťou technického vybavenia pracovísk vysporiadať dodávateľ, ktorý zabezpečí mobilné aj stacionárne zariadenia pre digitalizáciu objektov vrátane mobilných aj stacionárnych dátových skladov.

V národnom projekte Slovenskej digitálnej knižnice je potrebné zabezpečiť retrospektívnu digitalizáciu *slovacikálnych* zbierok týchto subjektov, a to buď všetkých objektov alebo objektov vybraných podľa určitých kritérií, ktoré stanovujú poskytovatelia dát z hľadiska priorit v kooperácii s MK SR, a to po vykonaní dôkladnej inventarizácie všetkých objektov. Inventarizáciu bude koordinovať MK SR a dodávateľ v oblasti digitalizácie, v zmysle zmluvných vzťahov a participovať na nej budú všetky subjekty spravujúce kultúrne dedičstvo na Slovensku. Bude nutné vytvoriť *národný súborný katalóg digitalizácie*.

Poskytovatelia dát môžu, ale nemusia vlastniť a administrovať vlastný systém na správu digitálneho obsahu. Ako je naznačené vo vyššie uvedenej **architektúre riešenia procesov digitalizácie (obrázok č. 1)**, strešným systémovým riešením bude aplikačný software DIS (digitálny informačný systém), ktorý je v súčasnosti v pilotnom riešení a pripravuje sa jeho vývoj a nasadenie do prevádzkového režimu. Tento systém bude integrátorom všetkých aplikačných riešení a bude definovať rozhrania medzi týmito aplikačnými riešeniami. Bude definovať rozhranie aj medzi systémom Europeana a Portálom kultúry, ktorý je vlastne „vstupnou bránou“ do „Slovenskej digitálnej knižnice“, ktorá ako už bolo naznačené má dnes už širší kontext.

Poskytovatelia participujú na tvorbe metadát a zodpovedajú za kvalitu a homogenitu metaúdajov a štandardný popis v súlade so zodpovedajúcim formátom. Neštandardné metaúdaje nie je možné sprístupniť cez OAI. Poskytovatelia dát zodpovedajú najmä za deskriptívne metaúdaje, za jednoznačnú identifikáciu digitálnych objektov, za štandardný zápis dátumu a času.

Metaúdaje musia byť minimálne vo formáte jednoduchého formátu Dublin Core a vo formáte XML. Za účelom odbúrania rozdielnosti prístupu k tvorbe metadát, kde je vyžadovaná vysoká miera homogenity, sa navrhuje tvorba metadát systémovo, prostredníctvom externých dodávateľov, resp. prostredníctvom zriadenia a financovania „profesijného združenia kurátorov“.

2) Poskytovatelia služieb (Service Provider)

Poskytovatelia služieb (organizácie, subjekty, ktoré vlastní, resp. spravujú kultúrne dedičstvo ako aj jeho zdigitalizovanú podobu) archivujú digitalizované dáta pre vlastné potreby v príručných dátových skladoch, nie sú zodpovední za dlhodobé archivovanie digitálneho obsahu. Túto službu v rezorte zabezpečí Ministerstvo kultúry SR, pričom zriadi - *Centrálny digitálny sklad (archív)(Vrútky – SNK) a jeho zálohovanie v podobe „mirror“ (Piešťany – NOC) a „dark archive“ (Bratislava – UKB) - pozri obrázok č. 1. - architektúra riešenia procesov digitalizácie.*

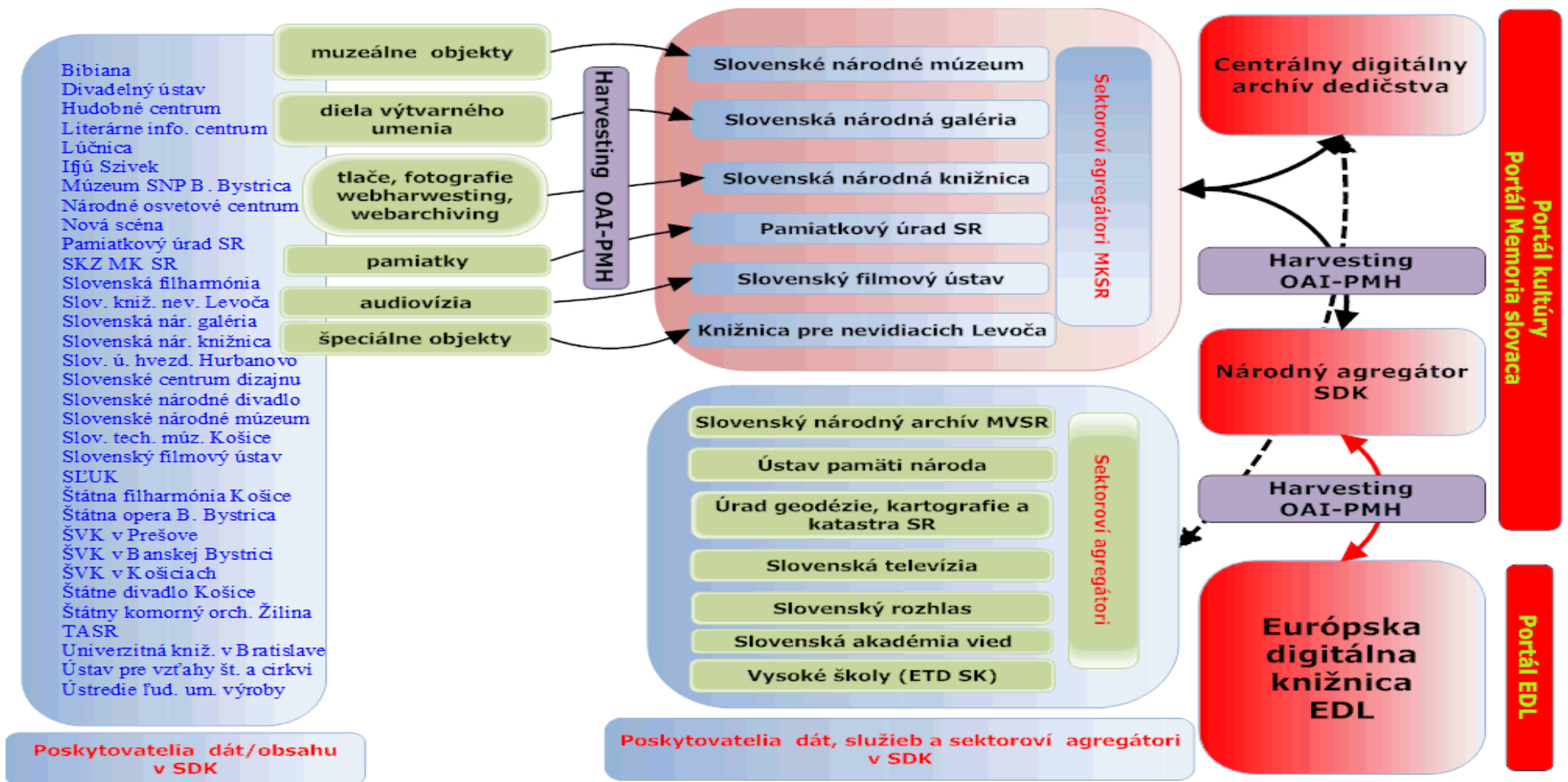
Poskytovatelia dát ako aj služieb musia mať zabezpečenú adekvátnu infraštruktúru a IKT pre účely dátových skladov. Samotný proces digitalizácie kultúrneho obsahu si nevyžaduje komplexné zabezpečenie infraštruktúry a IKT, vzhľadom k tomu, že proces bude realizovaný dodávateľsky, formou outsourcingu. Proces digitalizácie si bude vyžadovať od dodávateľa potrebné vybavenie adekvátnou preddigitalizačnou a digitalizačnou technológiou (mobilná aj stacionárna) a príručnými mobilnými a stacionárnymi dátovými skladmi.

SNK dnes disponuje dvomi digitalizačnými robotmi, obstaranými z Nórskeho finančného mechanizmu (NFM). Ich zapojenie do procesu digitalizácie, vzhľadom na podmienky poskytnutia finančných prostriedkov z NFM, je problematické. Podobná situácia je s obstaraním technologických zariadení z NFM pre projekt Národného osvetového centra „Kompetenčné centrum pre digitalizáciu (KCD:NOC)“ Ich obstaranie je v kontradikcii so stratégiou digitalizácie založenou na platforme outsourcingu, ktorá bola zvolená predovšetkým z dôvodu zjednodušenia procesu digitalizácie a jeho financovania pre objekty v Bratislave ako aj z dôvodu podstatne vyšších výdavkov pri zabezpečovaní digitalizácie ako zo zdrojov OPIS tak aj zo zdrojov štátneho rozpočtu spôsobom „in house“, t.j. vo vlastnej réžii. Podmienky financovania zariadení z NFM zakazujú ich majetkový prevod po dobu desiatich rokov, stanovujú zabezpečenie udržateľnosti projektu a využiteľnosť týchto zariadení, čo predpokladá personálne kapacity na ich obsluhu počas aj po ukončení doby realizácie projektu, čo zasa vyžaduje finančné výdavky na údržbu, servis zariadení, ktoré však rýchlo morálne zastarávajú. Zapojenie takto obstaraných digitalizačných zariadení do procesu digitalizácie navrhujeme spôsobom personálneho leasingu. Formu takto kombinovaného procesu a oprávnenosti výdavkov na jeho zabezpečenie je nutné overiť na úrovni riadiaceho orgánu OPIS.

Konečná podoba akčného plánu digitalizácie kultúrneho dedičstva na obdobie rokov 2007 – 2013, predovšetkým finančné dopady, musia byť v súlade so závermi štúdie uskutočniteľnosti v rámci OPIS. Štúdiu realizovateľnosti zabezpečuje konzorcium spoločností Cross Czech a Erste & Young, vybratá ako víťaz verejného obstarávania, ktoré realizoval riadiaci orgán – Úrad vlády SR.

Hlavným riadiacim a koordinačným orgánom v oblasti rozvoja fondových a pamäťových inštitúcií a v oblasti obnovy ich národnej infraštruktúry v rezorte kultúry ako aj v procese samotnej digitalizácie a ostatných operačných programov je Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky. MK SR plní v súčasnosti úlohu odborného garanta pre prioritnú os II. OPIS a zároveň realizuje kroky za účelom zmeny pozície na sprostredkovateľský orgán pri riadení orgáne (SO/RO). V tejto súvislosti bola schválená nová organizačná štruktúra na MK SR, ktorá zabezpečí kvalifikovaný výkon pri plnení cieľov OPIS II a zároveň aj čerpania finančných prostriedkov z ďalších operačných programov. MK SR riadi a zabezpečuje činnosť národného agregátora projektu Slovenskej digitálnej knižnice, pod ktorý je zaradená digitalizácia celého kultúrneho obsahu.

Nasledovná schéma nadväzuje na architektúru riešenia procesov digitalizácie (obr. č.1), t.j. procesnú architektúru a predstavuje organizačnú architektúru riešenia digitalizácie, resp. funkčný model, v súlade s podmienkami, uvedenými v dokumentoch OPIS. Naznačuje vzťahy medzi poskytovateľmi údajov, sektorovými agregátormi a centrálnymi úrovňami:

Obrázok 5 -Funkčný model – organizačná architektúra Slovenskej digitálnej knižnice

Projekty

V nadväznosti na vyššie uvedené údaje ako štatistický prehľad zbierok pamäťových a fondových inštitúcií podľa jednotlivých regiónov, ako aj v nadväznosti na finančnú regionálnu alokáciu so zreteľom na mapu lokalizácie organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR a ich zložiek a pracovísk je navrhovaná procesná a organizačná architektúra digitalizácie a súvisiacich projektov definovaných v dokumentoch OPIS. Finančná regionálna alokácia je výrazným determinantom realizácie jednotlivých projektov. Samotný proces digitalizácie je len časťou projektov OPIS II, medzi ktoré patrí aj budovanie infraštruktúry, IKT, SW a HW vybavenia organizácií, stavebných úprav, pripravenosti objektov, budovanie dátových skladov (archívov), ochrana autorských práv (copyright), masová deacidifikácia knižných dokumentov. Digitalizácia jednotlivých segmentov čo do počtov je ovplyvnená jednotkovou cenou digitalizácie, ktorá vzišla z verejného obstarávania a je porovnateľná s cenami v rámci prostredia EÚ, ktorú navrhuje digitalizačný partner, víťazný uchádzač v rámci verejného obstarávania na konverziu informačných systémov a „rozložením“ objektov digitalizácie podľa regiónov. Ako národný projekt v OPIS je definovaný projekt budovania Slovenskej digitálnej knižnice.

Jedným z cieľov prioritnej osi II. (indikátorov pokroku) je aj počet projektov - 15. Je potrebné určiť národné a dopytové projekty, prostredníctvom ktorých sa dané rámcové aktivity podľa opatrení 2.1. a 2.2. prioritnej osi II. zrealizujú. Počty národných a dopytových projektov OPIS neurčuje.

Tento počet môžeme stotožniť s počtom schválených žiadostí o nenávratný finančný príspevok. Uvedený počet je nutné naplniť, ak by sa v priebehu plnenia operačného programu ukázala potreba zmeny niektorého z indikátorov pokroku, možné by to bolo po strednodobom vyhodnotení plnenia operačného programu (t.j. rok 2010) a navrhnúť prípadné korekcie v indikátoroch pokroku, čo by muselo byť náležite odôvodnené a zdokumentované, aby to Európska komisia schválila. V súčasnosti však musíme pracovať s počtom projektov 15. Pre rok 2009 je v zmysle OPIS potrebné zrealizovať dva projekty (*pozri Tabuľka 2: Celková kvantifikácia cieľov prioritnej osi II. (indikátory pokroku)*).

Žiadateľmi o nenávratný finančný príspevok môžu byť organizácie poverené výkonom digitalizačného pracoviska, resp. všetky subjekty, ktoré sú oprávnenými žiadateľmi. Oprávnení žiadatelia sú definovaný v Programovom manuáli OPIS⁵.

Jednotlivé projekty, tak ako ich navrhujeme v celkovom počte 15 sú odvodené od rámcových aktivít definovaných v OPIS.

Národné projekty :

1. Projekt multifunkčného, knižnično-informačného centra zameraný na marginalizované rómske komunity (MRK), prostredníctvom ktorého sa realizuje výstavba depozitov ŠVK Prešov
2. Zabezpečenie deacidifikácie lignocelulóзовých nosičov informácií v pamäťových inštitúciách, priamo súvisiacej s digitalizáciou - centrálné deacidifikačné pracovisko vo Vrútkach (*na báze poskytovania služieb od dodávateľa – outsourcing*)
3. Zabezpečenie dlhodobej archivácie a ochrany digitálneho obsahu, správa a prístupňovanie digitálneho obsahu - zriadenie centrálnych dátových skladov a on-line služieb
4. Projekt ochrany autorských práv – copyright prezentovaného digitalizovaného obsahu
5. Projekt pre tvorbu deskriptívnych metadát, národných riadených slovníkov, tezaurov
6. Elektronizácia a obnova pamäťových a fondových inštitúcií - vybavenie organizácií rezortu kultúry IKT, zriadenie lokálnych dátových skladov, podpora

- manažmentu súvisiaceho s riadením systémov získavania, ochrany, spracovania, správy a sprístupňovania obsahu
7. Projekt digitalizácie textových dokumentov a knižných zbierok (knižnice, archívy, dokumentačné zdroje vrátane textových prejavov nehmotného kultúrneho dedičstva a tradičných zručností) a nákup informačných zdrojov a práv - zdigitalizovaných a digitálnych objektov (digitaly born)
 8. Projekt digitalizácie muzeálnych zbierok a nákup informačných zdrojov a práv - zdigitalizovaných objektov a reštaurátorské práce
 9. Projekt digitalizácie galerijných zbierok a nákup informačných zdrojov a práv - zdigitalizovaných objektov a reštaurátorské práce
 10. Projekt digitalizácie kultúrnych pamiatok, monumentov a nákup informačných zdrojov a práv - zdigitalizovaných objektov a reštaurátorské práce
 11. Projekt digitalizácie národného filmového archívu a nákup informačných zdrojov a práv - zdigitalizovaných a digitálnych objektov (digitaly born)

Dopytové projekty :

12. Projekt digitalizácie archívu a vysielania STV
13. Projekt digitalizácie archívu a vysielania SRO
14. Projekt digitalizácie mimorezortných archívov (napr. Ministerstvo vnútra SR, Ústav pamäti národa, Tlačová agentúra SR, Úrad pre geodéziu, kartografiu a kataster)
15. Projekt digitalizácie kultúrneho dedičstva mimorezortných fondových a pamäťových inštitúcií

V súlade so stratégiou OPIS musí byť dôraz na komplexných *národných* projektoch.

Tabuľka 11: Rozpis rámcových aktivít OPIS Opatrenia 2.1 do projektov

Číslo aktivity	Názov aktivity	Číslo projektu
1)	podpora manažmentu súvisiaceho s riadením systémov získavania, ochrany a spracovania obsahu	NP 3, NP 6
2)	elektronizácia pamäťových a fondových inštitúcií (vybavenie inštitúcií príslušným hardwarom a softwarom, sieťam, IKT technológiami), zlepšenie spoľahlivosti prevádzky informačných a komunikačných systémov a zlepšovanie databázových systémov pamäťových a fondových inštitúcií a systémov v oblasti kultúry	NP 6
3)	nákup informačných zdrojov (databáz, práv na zverejňovanie informácií a pod.)	NP 7 až NP 11
4)	dokumentácia prejavov nemotného kultúrneho dedičstva vrátane dokumentácie tradičných zručností a elektronizácia týchto poznatkov,	NP 7, DP 12, DP 13, DP 15
5)	obnova budov, pracovísk a zariadení pamäťových a fondových inštitúcií na národnej úrovni a dobudovanie chýbajúcich špecializovaných pracovísk priamo súvisiacich s digitalizáciou a informačno-komunikačnou infraštruktúrou získavania, spracovania a ochrany obsahu, zlepšenia stavu protipožiarnej ochrany, elektronickej ochrany a vnútorných podmienok (klimatizácia a uloženie zbierkových predmetov, knižných a archívnych dokumentov a podobných chránených fondov) pamäťových a fondových inštitúcií, priamo súvisiacej s digitalizáciou	NP 3, NP 6
6)	zlepšenie technologického a technického vybavenia laboratórií, konzervátorských a preparátorských pracovísk pre odborné ošetrovanie, konzervovanie a reštaurovanie predmetov a špecializovaných fondov (knižných, archívnych,...) úzko súvisiacich s informačno-komunikačnou infraštruktúrou získavania, spracovania a ochrany obsahu, realizácie výsledkov výskumov v oblasti masovej deacidifikácie lignocelulózoých nosičov informácií, v pamäťových inštitúciách, priamo súvisiace s digitalizáciou	NP 2, NP 8 až NP 10
7)	informatizácia vedeckých knižníc ako multifunkčných kultúrnych a informačných centier, vytvorenie siete vybraných akademických, špecializovaných a vedeckých knižníc s informačným prepojením na vedu, výskum, rozvoj inovácií a podnikania, reformu učebných osnov a vzdelávania, vybudovanie siete výskumných, dokumentačných a interpretačných centier rómskej kultúry	NP 1, NP6, DP 15
8)	podpora ďalšieho spracovania, sprístupňovania a využívania dát a poznatkov pamäťových a fondových inštitúcií v praxi, pri výskume a pri tvorbe inovatívnych projektov, vo vyučovacom, vzdelávacom, plánovacom a rozhodovacom procese na školách, úradoch, podnikateľskom sektore a verejnosťou, výskum, príprava a reinštalácia stálych expozícií registrovaných múzeí a galérií národného významu – inovácia a prezentácia obsahu	NP 6, NP 8, NP 9, NP 10, DP 14, DP 15

9)	podpora zvyšovania spoločenského vedomia o kultúrnom, vedeckom a intelektuálnom dedičstve Slovenska, podpora vzdelávacích, osvetových, informačných a odborných aktivít súvisiacich s realizáciou opatrenia	NP 1, NP 3, NP 4, NP 5, DP 14, DP 15
----	---	--

Tabuľka 12: Rozpis rámcových aktivít OPIS Opatrenia 2.2 do projektov

Číslo aktivity	Názov aktivity	Číslo projektu
1)	vybudovanie Slovenskej digitálnej knižnice a siete špecializovaných digitalizačných pracovísk pamäťových a fondových inštitúcií	NP 1 až NP 11, DP 12 až DP 15
2)	záznam, zbieranie, dlhodobé archivovanie a ochrana digitálneho obsahu, webharvesting, webarchiving	NP3, NP 6 až NP 11, DP 12 až DP 15
3)	systematická podpora fyzickej digitalizácie kultúrneho, vedeckého a intelektuálneho dedičstva vrátane digitalizovanie záznamov audiovizuálneho fondu (filmového + audio)	NP 11, DP 12 a DP 13
4)	digitálna rekonštrukcia filmových materiálov, audio a audiovizuálnych záznamov	NP 11, DP 12 a DP 13
5)	podpora manažmentu digitálneho obsahu	NP 6
6)	správa a sprístupňovanie digitálneho obsahu pamäťovými a fondovými inštitúciami	NP 3, DP 12 až DP 15

Návrh alokácie finančných prostriedkov na národné a dopytové projekty OPIS 2 Opatrenie 2.1 a 2.2

Na aktivity OPIS 2, opatrenie 2.1 a 2.2 je spolu určená čiastka 163 541 958 €. Táto čiastka je viac menej mechanicky rozdelená na dve rovnaké časti. Z čiastky 163 541 958 € navrhujeme vyčleniť prostriedky na národné a dopytové projekty s dôrazom na financovanie národných projektov.

Tabuľka 13 Návrh rozdelenia finančných prostriedkov na OPIS 2

Názov Projektu	Indikatívna finančná čiastka v €
Národné projekty	
Projekt multifunkčného, knižnično-informačného centra zameraný na marginalizované rómske komunity (MRK), prostredníctvom ktorého sa realizuje výstavba depozitov ŠVK Prešov	16 596 959,44 návrh SNK financovať v plnej výške zo ŠR nie z OPIS II.
Zabezpečenie deacidifikácie lignocelulóзовých nosičov informácií v pamäťových inštitúciách, priamo súvisiacej s digitalizáciou - zriadenie centrálného deacidifikačného pracoviska vo Vrútkach	28 214 831,04 možné prehodnotenie ceny
Zabezpečenie dlhodobej archivácie a ochrany digitálneho obsahu, správa a sprístupňovanie digitálneho obsahu - zriadenie centrálnych dátových skladov a on-line služieb	17791941,01
Projekt ochrany autorských práv – copyright prezentovaného digitalizovaného obsahu	2323574,32
Projekt pre tvorbu deskriptívnych metadát, národných riadených slovníkov, tezaurov	1659695,94
Elektronizácia a obnova pamäťových a fondových inštitúcií - vybavenie organizácií rezortu kultúry IKT, zriadenie lokálnych dátových skladov, podpora manažmentu súvisiaceho s riadením systémov získavania, ochrany, spracovania, správy a sprístupňovania obsahu	8763195,01
Projekt digitalizácie textových dokumentov a knižných zbierok (knižnice, archívy, dokumentačné zdroje vrátane textových prejavov nehmotného kultúrneho dedičstva a tradičných zručností) a nákup informačných zdrojov a práv - zdigitalizovaných a digitálnych objektov (digitally born)	43609258,66
Projekt digitalizácie muzeálnych zbierok a nákup informačných zdrojov a práv - zdigitalizovaných objektov a reštaurátorské práce	16735593,96
Projekt digitalizácie galerijných zbierok a nákup informačných zdrojov a práv -	3566658,96

zdigitalizovaných objektov a reštaurátorské práce	
Projekt digitalizácie kultúrnych pamiatok, monumentov a nákup informačných zdrojov a práv - zdigitalizovaných objektov a reštaurátorské práce	11096625,96
Projekt digitalizácie národného filmového archívu a nákup informačných zdrojov a práv - zdigitalizovaných a digitálnych objektov (digitaly born)	33082188,73
Dopytové projekty	
Projekt digitalizácie archívu a vysielania STV	3924070,92
Projekt digitalizácie archívu a vysielania SRo	888913,20
Projekt digitalizácie mimorezortných archívov (napr. Ministerstvo vnútra SR, Ústav pamäti národa, Tlačová agentúra SR, Úrad pre geodéziu, kartografiu a kataster)	2488317,0
Projekt digitalizácie kultúrneho dedičstva mimorezortných fondových a pamäťových inštitúcií	1660479,94

Komplementarita OPIS s inými operačnými programami

Opatrenie 2.1 a 2.2 OPIS sa koncentruje na špecifické procesy služieb poskytovaných verejnou správou a na technologicko - aplikačnú infraštruktúru pamäťových a fondových inštitúcií. Prioritná os II. OPIS je zameraná predovšetkým na vytváranie užitočného digitálneho obsahu zo zdrojov pamäťových a fondových inštitúcií a ich využitie v ostatných vedomostne orientovaných odvetviach. Opatrenia 1.3 Operačného programu Vzdelávanie a 1.3 Operačného programu Výskum a vývoj budú podporovať aj moderné formy celoživotného vzdelávania a prenos poznatkov z výskumu a vývoja do praxe s využitím IKT. OPIS im bude poskytovať digitálny obsah, prípadne služby, ktoré využijú pri rozvoji a sprístupňovaní vlastných služieb v oblasti e-Lerning a e-Content.

Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (OP KaHR)

Digitalizovaný a sprístupnený obsah pamäťových a fondových inštitúcií bude vytvárať dôležitý informačný zdroj pre podniky v kreatívnom priemysle. Pre dosiahnutie maximálnej synergie medzi OPIS a OP KaHR vyžaduje koordináciu aktivít medzi RO/SORO OPIS a MH SR, predovšetkým vo fáze prípravy a implementácie projektov, zameraných na zvyšovanie inovačnej výkonnosti.

Prioritná os č. 3 Cestovný ruch

Možní prijímatelia:

Žiadna organizácia z rezortu MK SR nemôže byť prijímateľom.

Operačný program Výskum a vývoj (OP VaV)

Digitalizovaný a sprístupnený obsah pamäťových a fondových inštitúcií bude vytvárať dôležitý informačný zdroj vstupujúci do procesov a inštitúcií výskumu a vývoja. Pre dosiahnutie maximálnej synergie medzi OP VaV a OPIS je potrebná úzka kooperácia medzi MŠ SR a RO/SORO OPIS.

Prioritná os č. 2 Podpora výskumu a vývoja

Možní prijímatelia:

SNM pre:

- Múzeá v Martine.
- Múzeum SNR Myjava
- Múzeum - Červený Kameň Častá
- Múzeum Betliar
- Múzeum Bojnice
- Spišské múzeum Levoča
- Múzeum bábkarských kultúr a hračiek - Hrad Modrý Kameň
- Múzeum ukrajinskej kultúry Svidník
- Múzeum Ľ. Štúra Modra
- Múzeum rusínskej kultúry Prešov

Slovenské technické múzeum Košice

SNK – Slovenské národné literárne múzeum Martin

ŠVK – Literárne a hudobné múzeum Banská Bystrica

Múzeum SNP Banská Bystrica

Krajské pamiatkové úrady

Prioritná os č. 4 : Podpora výskumu a vývoja v Bratislavskom kraji

Možní prijímatelia:

Slovenská národná galéria Bratislava

Slovenské národné múzeum a jeho špecializované múzeá - Sídlo Bratislava

SNM pre :

- Archeologické múzeum
- Historické múzeum
- Prírodovedné múzeum
- Hudobné múzeum
- Múzeum kultúry karpatských Nemcov
- Múzeum kultúry Maďarov na Slovensku Bratislava
- Múzeum židovskej kultúry Bratislava
- Múzeum kultúry Chorvátov na Slovensku

Pamiatkový úrad SR

Identifikované projekty za inštitúcie rezortu:

- MÚZEUM SLOVENSKEHO NÁRODNÉHO POVSTANIA
Vzdelávacie centrum
- SLOVENSKÁ NÁRODNÁ GALÉRIA -
Akvizície knižničného fondu knižnice SNG
Raný stredovek a románske umenie
Obnova technickej infraštruktúry špecializovaných pracovísk SNG
- UNIVERZITNÁ KNIŽNICA V BRATISLAVE
Výskum tlačovej produkcie Bratislavy do roku 1918
- SLOVENSKÁ NÁRODNÁ KNIŽNICA -
Realizácia výsledkov výskumu KNIHA.SK
Vybudovanie centra excelencie
- SLOVENSKÉ CENTRUM DIZAJNU
Archív dizajnu - výskumný projekt
Dizajn a podpora inovácií v MSP - vzdelávací projekt
- SLOVENSKÉ NÁRODNÉ MÚZEUM – HISTORICKÉ MÚZEUM
Dejiny ľudovej kultúry Slovákov na Dolnej zemi

Operačný program Vzdelávanie

Digitalizovaný a sprístupnený obsah pamäťových a fondových inštitúcií bude vytvárať dôležitý informačný zdroj vstupujúci do systému formálneho vzdelávania. Pre dosiahnutie maximálnej synergie medzi OPIS a OP V vyžaduje veľmi úzku koordináciu aktivít medzi RO/SORO OPIS a MŠ SR, predovšetkým vo fáze prípravy a implementácie projektov, zameraných na obsahovú a procesnú modernizáciu systému vzdelávania.

Prioritná os č. 2 Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja ľudských zdrojov**Možní prijímatelia:**

Organizácie MK SR mimo BSK

Prioritná os č.4**Možní prijímatelia:**

Inštitúcie v BSK aj mimo BSK – záleží od typu výzvy

Identifikované projekty za inštitúcie rezortu:

- SLOVENSKÁ NÁRODNÁ GALÉRIA
Akvizície elektronických publikácií a prístupov do elektronických databáz
- SLOVENSKÝ FILMOVÝ ÚSTAV
Československá vzájomnosť v kinematografii
- SLOVENSKÁ NÁRODNÁ KNIŽNICA -
Vzdelávanie knihovníkov verejných knižníc pre znalostnú spoločnosť
Využitie digitálneho kultúrneho a vedeckého obsahu v oblasti vzdelávania

Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia (OP ZSI)

Digitalizovaný a prístupný obsah pamäťových a fondových inštitúcií bude vytvárať dôležitý informačný zdroj vstupujúci do systému celoživotného vzdelávania. Pri definovaní obsahu vzdelávania, cieľových skupín a regiónov bude potrebná úzka kooperácia medzi MPSVR SR a RO/SORO OPIS.

Prioritná os č. 4 Budovanie kapacít a zlepšenie kvality verejnej správy

Možní prijímatelia:

Inštitúcie BSK alebo mimo BSK – záleží od typu výzvy

Identifikované projekty za inštitúcie rezortu:

- SLOVENSKÉ CENTRUM DIZAJNU
Múzeum dizajnu a úžitkového umenia – neinvestičný
- SLOVENSKÉ NÁRODNÉ DIVADLO
Celoživotné vzdelávanie zamestnancov
- SLOVENSKÉ NÁRODNÉ MÚZEUM
Múzea a galérie tretej generácie (národný projekt)
- UNIVERZITNÁ KNIŽNICA V BRATISLAVE
Michael+
- ŠTÁTNA VEDECKÁ KNIŽNICA V BANSKEJ BYSTRICI
Školenie ECDL, Jazykové zručnosti
- ŠTÁTNA VEDECKÁ KNIŽNICA V PREŠOVE
Jazykové vzdelávanie zamestnancov ŠVK, Európsky počítačový pas (ECDL)
- ŠTÁTNE DIVADLO KOŠICE
Rozvoj vzdelávania, odborná príprava a e-learning

Regionálny operačný program (ROP)

Čo sa týka Regionálneho operačného programu (ROP), prioritná os 1 ROP podporuje infraštruktúru materských, základných a stredných škôl, ktorých súčasťou môže byť aj ich informatizácia. OP Informatizácia spoločnosti podporuje informačnú spoločnosť s tematickým zameraním na elektronizáciu verejnej správy, digitálny obsah a prístup obyvateľov k širokopásmovému internetu. ROP tiež podporuje ako súčasť podporovaných aktivít prioritnej osi 3 posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov a infraštruktúru turizmu, intervencie v oblasti rekonštrukcie a modernizácie pamäťových a fondových inštitúcií na miestnej a regionálnej úrovni. OP Informatizácia spoločnosti prostredníctvom prioritnej osi 2 podporuje obnovu infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií na národnej úrovni súvisiacu s budovaním a modernizáciou systémov získavania, spracovania a ochrany obsahu zo zdrojov pamäťových a fondových inštitúcií. V tomto smere je vhodné hľadať možnosti prieniku pre účely financovania napríklad výstavby depozitov ŠVK v Prešove.

Prioritná os č. 3 Posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov a infraštruktúra cestovného ruchu

Možní prijímatelia: MK SR pre:

- Múzeum SNP Banská Bystrica,
- Pamiatkový úrad SR,
- Slovenská národná galéria,
- Slovenské národné múzeum,
- Slovenské technické múzeum Košice,
- Ústredie ľudovej umeleckej výroby

Identifikované projekty za inštitúcie rezortu:

- SLOVENSKÉ TECHNICKÉ MÚZEUM NKP
Solivar Prešov - Rekonštrukcia objektu " Sklad soli "
- SLOVENSKÁ NÁRODNÁ GALÉRIA
Rekonštrukcia a obnova Zvolenského zámku
Rekonštrukcia a obnova Kaštieľa Strážky
Rekonštrukcia Galérie Ľudovíta Fullu v Ružomberku
- SLOVENSKÉ NÁRODNÉ MÚZEUM
Rekonštrukcia budovy SNM - Múzea Andreja Kmeťa v Martine
Rekonštrukcia päťhrannej veže NKP, Zámok Bojnice
Obnova barokového kaštieľa Modrý Kameň
Rekonštrukcia kaštieľa I. Madácha V Dolnej Strehovej
Rekonštrukcia reštaurátorských ateliérov SNM

Národné projekty

Pri implementácii stratégie predovšetkým v prioritnej osi 1 a 2 je zdôraznená úloha *národných individuálnych projektov*, ktoré budú plniť úlohu kľúčových integračných nástrojov. V ich rámci budú podporené predovšetkým riešenia prierezového charakteru spoločne pre všetky zložky verejnej správy. Očakáva sa, že *národné projekty* budú predstavovať najúčinnnejšie a najefektívnejšie skupiny intervencií OPIS z pohľadu plnenia stanovených cieľov stratégie. V rámci prioritnej osi 2 je navrhnutý projekt Slovenskej digitálnej knižnice. Realizácia všetkých projektov OPIS, a hlavne národných projektov bude prebiehať plne v súlade s princípmi e-Governmentu, akceptovanými členskými krajinami EÚ ako aj z rozhodnutia ²⁷ IDABC ²⁸. V rámci týchto princípov bude dôraz kladený predovšetkým na používanie otvorených štandardov a dodržiavanie technologickej a softvérovej neutrality. Každé podporené riešenie bude vychádzať z komplexnej analýzy jeho trvalej udržateľnosti.

Zámery a aktivity uvedené návrhu je možné z veľkej časti realizovať z prostriedkov OPIS, a to hlavne prostredníctvom prípravy a realizácie *národných projektov*.

Indikatívny zoznam a úloha navrhnutých národných projektov²⁹ OPIS uvádza, že „kľúčovým integračným nástrojom na realizáciu cieľov elektronizácie verejnej správy sú národné projekty, ktoré zastrešia rôznorodé (politické, legislatívne, ekonomické, technické a ďalšie) opatrenia spojené so zefektívnením verejnej správy. Je len veľmi ťažko predstaviteľné, že by tieto komplexné a vzájomne previazané úlohy boli realizovateľné pomocou vzájomne menej previazaných dopytových projektov. Dopytové projekty sú vhodnou formou pri realizácii relatívne izolovaných, čiastkových, prípadne špecifických regionálnych zámerov.

Neexistencia takýchto národných projektov s vopred vypracovanou a schválenou štúdiou vykonateľnosti, dôslednou dopadovou analýzou, konkrétnym projektovým plánom a metodickým projektovým riadením je hlavnou príčinou nedostatočného napredovania, stavu a úrovne služieb verejnej správy opísaného v predchádzajúcich kapitolách. Aj keď sa pri plnení svojich povinností voči občanom vzájomne dopĺňajú, z pohľadu zvyšovania ich efektívnosti majú svoje špecifiká, ktoré je potrebné rešpektovať. V konečnom dôsledku však verejné služby tvoria jeden celok, ktoré je potrebné ako jeden celok rozvíjať.

²⁷ Decision No 2004/387/EC of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 on the interoperable delivery of pan-European eGovernment services to public administrations, businesses and citizens. (OJ L181, 18. 5. 2004, p. 25)

²⁸ Interoperable Delivery of pan-European eGovernment services to public Administrations, Businesses and Citizens

²⁹ *Operačný program Informatizácia spoločnosti* (2007). NSRR SR 2007-2013. Bratislava : Úrad vlády Slovenskej republiky ; Podpredseda vlády Slovenskej republiky pre vedomostnú spoločnosť, európske záležitosti, ľudské práva a menšiny, 17. september 2007. 115 s. Príloha 4. Dostupné na: <http://www.roopis.vlada.gov.sk/data/files/3293.pdf>

Preto bude implementácia stratégie OPIS postavená predovšetkým na národných projektoch³⁰.

V priebehu prípravy OPIS bol zatiaľ z danej oblasti identifikovaný jeden projekt, a to *národný projekt Slovenská digitálna knižnica*, ktorý je potrebné ako prioritný projekt zahrnúť a rozpracovať v pripravovanej štúdiu vykonateľnosti v súlade so zadaním Riadiaceho orgánu OPIS ako ďalšie východisko pre ďalšie plánovanie a realizáciu projektu.

OPIS už rámcovo vymedzuje národný projekt Slovenská digitálna knižnica takto:

„Národný projekt vybudovanie Slovenskej digitálnej knižnice

Na zachovanie kultúrneho dedičstva vrátane pamäťového a mediálneho obsahu, je potrebné vytvoriť centralizovaný verejne prístupný digitálny archív zapadajúci do procesu systematickej digitalizácie a informatizácie kultúrnej infraštruktúry.

Projekt umožní zjednotiť decentralizované archívy jednotlivých pamäťových a fondových inštitúcií (knižníc, múzeí, galérií atď.) a zároveň podporí stratégiu digitalizácie audiovizuálnych diel STV, SRO a SFÚ a zabezpečiť ich ochranu a ich sprístupnenie nielen na Slovensku (vzdelávania na všetkých úrovniach, filmové a knižné kluby, televízne vysielanie, vzájomná výmena diel), ale aj v zahraničí (systém propagácie a predaja diel) s dôrazom na ochranu vlastníckych práv. Vďaka projektu sa vytvorí otvorená architektúra riešenia ľahko prístupná pre zapojenie rôznych pamäťových a fondových inštitúcií, s možnosťou prehľadnej katalogizácie diel, ako aj generovania ucelených štatistík o využívaní kultúrneho dedičstva.

Prvou etapou projektu je vypracovanie štúdie vykonateľnosti³¹, ktorá bude základom pre ďalšie plánovanie a realizáciu projektu. Súčasťou štúdie bude plán potrebných legislatívnych úprav a úlohy jednotlivých rezortov v rámci projektu. Je dôležité, aby táto platforma bola postavená na otvorených štandardoch, umožňujúcich spoluprácu rôzneho spektra IS, tak ako ich popisujú princípy eGovernmentu.“

³⁰ **Národné projekty** – sú projekty nespádajúce do kategórie veľké projekty³⁰, realizované vopred určeným subjektom s výsledkami využívanými na celom území cieľa Konvergencia, resp. na území celého Slovenska. Národné projekty majú investičný a neinvestičný charakter;

³¹ **Štúdia uskutočniteľnosti** - je nástroj predbežného posúdenia realizovateľnosti projektu s ohľadom na dosiahnutie cieľa navrhovaným/i riešením/iami a na odhad nákladov riešenia/i;